Ազգ
Azg

30 ՅՈՒԼԻՍ 2004 ՈՒՐԲԱԹ 141 (3072)

«Հայաստանի երազանքը» ֆրանսիական հեղինակավոր «Միջազգային քաղաքականություն» հանդեսում

Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը ֆրանսիական հեղինակավոր «Միջազգային քաղաքականություն» հանդեսին տված հարցազրույցում ասել է. «Մեզ համար գոյություն ունի մեկ էական կետ՝ դա Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշումն է: Ոտդակի նայենք փաստերին. իրավական, պատմական եւ մշակութային տեսանկյուններից Լեռնային Ղարաբաղը հայկական հող է: Խորհրդային ժամանակներում ընկավ Ադրբեջանից կախվածության մեջ: Բավում պետք է ընդունի այս իրողությունը: Հայերը երբեք (Լեռնային Ղարաբաղը) չեն զիջի Ադրբեջանին»:

Ըստ «Ռեգնում» գործակալության, Վարդան Օսկանյանի հետ հարցազրույցը հանդեսը տպագրել է «Հայաստանի երազանքը» խորագրի տակ: Նույն համարում տպագրվել է նաեւ Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի հարցազրույցը «Ադրբեջան. հանուն հոր» խորագրի ներքո:

Իլհամ Ալիեւը շահագրգիռ է Կարս-Ախալքալաք երկաթգծի կառուցմամբ

Հայաստանին «անկյունելու» հարցում Վրաստանը կարող է վճռորոշ դեր խաղալ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հունիսի 14-15-ը պաշտոնական այցով Թբիլիսիում էր Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը: Ըստ դիվանագիտական աղբյուրներից «Ազգի» ստացած տեղեկությունների, Ալիեւը լոբբինգ է արել Կարս-Ախալքալաք երկաթգծի կառուցման համար: Ադրբեջանի եւ Վրաստանի նախագահների համատեղ մամլո ասուլիսում Միխայիլ Սաակաշվիլին հայտարարեց, որ Վրաստանի եւ Թուրքիայի կառավարությունները 700-800 մլն դոլար են հայթայթում նոր երկաթուղու կառուցման համար, որը կմիացներ Թուրքիային Վրաստանի հետ:

Ալիեւն իր հերթին հայտարարեց, որ Ադրբեջանը լիովին պաշտպանում ու աջակցում է Վրաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ երկաթուղու կառուցման նախագիծը, ընդգծելով. «Դա շատ կարեւոր տարածաշրջանային նախագիծ է, որը կդառնա տարածաշրջանային համագործակցության վճռորոշ տարր, եւ Բավում կմասնակցի մեր երկրների համար կարեւոր տարածաշրջանային նախագծի իրականացմանը»:

Ո՛չ Սաակաշվիլին, ո՛չ Ալիեւը չհստակեցրին, թե Թուրքիան եւ Վրաստանը երկաթգծերով իրար կապվելու ո՞ր ճանապարհին են նախընտրում: Դեռ 90-ական թթ. սկզբներին շրջանառության մեջ էր դրվել Կարս-Ախալքալաք երկաթուղու կառուցման գաղափարը, որը, սակայն, մնաց թղթի վրա երեք հիմնական պատճառով. երկաթուղու կառուցումը թանկ է եւ դրա համար գումար չգտնվեց, անցնում է դժվարանցանելի տեղանքով եւ երրորդ՝ դեռ խորհրդային տարիներին կառուցվել եւ գործել է Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթուղին, որով Վրաստանը կապվում է Թուրքիային:

Տես էջ 2

ԵՐԲԵՄՆԻ

Անին՝ հեռու ու... մոտիկ

Հնագետները կարծում են, որ Ախուրյանի այս ափին պեղվող հնավայրը նրա արվարձանն է

ԳԵՂԱՄ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայոց հողը մեր պատմության նորանոր անհայտ էջեր ու նյութեղեն վավերագրեր է բացում հետազոտողների առջեւ: Հնագիտական նման մի ուշագրավ հուշարձան-վավերագիր է Շիրակի մարզի Հայկաձոր գյուղի մերձակայքում մոտ երեք տարի առաջ բացված քարանձավային բնակավայրը, որի անցյալ տարվանից սկսված պեղումներն այս օրերին վերսկսել է ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի, մարզային երկրագիտական թանգարանի եւ Հայաստանի պատմության ու մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության համատեղ գիտական արշավախումբը: Ախուրյան գետի անհամեմատ այս ափին, Հոռոմոսի պատմական վանքային համալիրի հանդիման գտնվող այս երբեմնի բնակատեղին, ուսումնասիրողների համոզմամբ, Անի մայրաքաղաքի արվարձանն է:

Ինչպես հայտնի է, հայ մասնագետները 1916 թվականից հետո հնարավորություն չեն ունեցել պեղելու Անին, իսկ նախկինում պեղված նրա հնադարյան գանձերի մեծ մասն առ այսօր կորած է համարվում: Նորահայտ արվարձանի ուսումնասիրությունն այս տեսակետից առավել կարեւոր նշանակություն կարող է ունենալ՝ ընձեռելով Անիի նյութական մշակույթի մասունքներ հայտնաբերելու հնարավորություն:

Տես էջ 3

Դեմոկրատների համագումարը պաշտոնապես հաստատեց Ջոն Քերիի առաջադրումը

ԲՈՍՏՈՆ, 29 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բոստոնում (Մասաչուսեթսի նահանգ) Դեմոկրատական կուսակցության համագումարը պաշտոնապես հաստատել է Ջոն Քերիի առաջադրումը ԱՄՆ նախագահի պաշտոնի թեկնածու:

«Նովոստի» գործակալության համաձայն, Քերիի թեկնածության օգտին քվեարկել են 4 հազար 254 պատվիրակներ, մյուս թեկնածուների օգտին՝ 43 պատվիրակ: Քերիի թեկնածության հաստատման համար պահանջվում էր 2 հազար 162 ձայն: Քվեարկությանը մասնակցել են պատվիրակություններ բոլոր 56 ամերիկյան նահանգներից եւ տարածքներից:

Վախճանվել է Տ. Հուսիկ եպս Բաղդասարյանը

Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնից խոր ցավով տեղեկացնում են, որ հուլիսի 28-ին, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, կյանքի 70-րդ տարում վախճանվել է Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի երիցագույն միաբան Գերաշնորհ Տ. Հուսիկ եպս Բաղդասարյանը: Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը՝ հանուն Գերագույն Հոգեւոր խորհրդի իր ցավակցությունն է բերել հանգուցյալ սրբազան հոր հարազատներին ու մերձավորներին: Հանգուցյալ սրբազանի հոգու համար Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում կկատարվի հոգեհանգստյան արարողություն:

Լոս Անջելեսում 10 տարվա ազատազրկման է դատապարտվել հանցախմբի հայազգի ղեկավարը

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 29 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Լոս Անջելեսի գերագույն դատարանը 10 տարվա ազատազրկման եւ 23 հազար դոլար տուգանքի է ենթարկել Գլենդեյլի բնակիչներին երկար տարիներ ահաբեկող, մի շարք ծանր հանցագործությունների մեջ ներքաշված հանցախմբի ղեկավար Արման Շարո-Պետրոսյանին: «Լոս Անջելես թայմսի» հաղորդմամբ, ոստիկանությունն այս առթիվ ուրախություն է հայտնել, նշելով, թե հայազգի այդ հանցագործի ձերբակալությունից ի վեր քաղաքն ավելի ապահով է դարձել:

Էդուարդո Էռնեկյանը գնելու է նաեւ Թունիսի օդանավակայանը

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արգենտինահայ գործարար Էդուարդո Էռնեկյանը շարունակում է նոր պլաններ իրագործել, թեեւ նրա «Աերոպորտոս Արգենտինա» ընկերությունը անցյալ տարի ֆինանսական խնդիրներ ուներ: Մեր հայրենակիցը, որը 37 օդակայան ունի, որոնցից 33-ը Արգենտինայում, հիմա էլ, ըստ «Ազատության», մասնակցում է Թունիսի գլխավոր օդակայանի համար հայտարարված մրցույթին: Ըստ մասնագետների՝ Էռնեկյանի հաղթելու հավանականությունը մեծ է:

Վրաստանը դադարեցրել է Ռուսաստանի հետ այցագրային կարգը

Նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլու հրամանով Վրաստանը դադարեցրել է Ռուսաստանի հետ այցագրային կարգը: Ըստ «Ռեգնում» գործակալության, այսուհետեւ Ռուսաստանի քաղաքացիները Վրաստան այցելության համար հնարավորություն ունեն կարճաժամկետ վիզաներ ստանալ ռուս-վրացական սահմանի «Կազբեգի-Վերին Լարս» հսկիչ անցագրային կետում, ինչպես նաեւ Թբիլիսիի եւ Բաթումի օդանավակայաններում:

Վրաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ վիզային կարգ է հաստատվել 2001 թ. դեկտեմբերից, ռուսական կողմի նախաձեռնությամբ, որից հետո Վրաստան այցելելու համար Թբիլիսին այցագրային կարգ հաստատեց Ռուսաստանի քաղաքացիների համար:

ԵՐԵՎԱՆ

Խոշոր վթար Բաղրամյան պողոտայում

Հուլիսի 29-ին, ժամը 12-ին, Բաղրամյան պողոտայում, Կամոյի անվան դպրոցի մոտ, ըստ նախնական տեղեկությունների, խափանվել է «ԳԱԶ» մակնիշի 413 ՍԼ 38 աղբատար մեքենայի արգելակման համակարգը, որի հետեւանքով այն բախվել է «ՌԱՖ» մակնիշի 1499 Տ երթուղային թիվ 13 միկրոավտոբուսին: Քանի որ միկրոավտոբուսը լցոնված է եղել գազի բալոններով, որոնք էլ հարվածից վնասված են եղել, հնարավոր հետեւանքը մարելու նպատակով դեպքի վայր են մեկնել ԱԻՎ ներկայացուցիչները եւ 1 հրշեջ մեքենա: Բախումից վնասվել են նաեւ «ՎԱԶ-2109» եւ «Մերսեդես» մակնիշի ավտոմեքենաները:

Ինչպես տեղեկացանք 1-03 «Շտապօգնություն» ՊՓԲ ընկերության տնօրեն Արտյոմ Պետրոսյանից, դեպքի վայր մեկնած շտապօգնության բրիգադներն առաջին օգնություն են ցուցաբերել 13 տուժողներին եւ տեղափոխել հիվանդանոց: Տուժածներից 7-ը Նոր Նորքի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ հիվանդանոցում են եւ, բժիշկների հավաստմամբ, նրանց վիճակը միջին ծանրության է, իսկ 63 տարեկան Բորիս Բաբլոյանը մահացել է: Մյուս տուժածներն են՝ Հարությունյան Վրեժ Հրանտի (45 տարեկան), Մինասյան Միհրան Հովհաննեսի (72 տարեկան), Ալեքսանյան Իրմա Բորիսի (36 տ.), Ղալեչյան Անուշ Յուրայի (26 տ.), Հովհաննիսյան Նունե (47 տ.) եւ Սելիֆոնով Գրիգորի (47 տարեկան): «Արմենիա» բժշկական կենտրոն են տեղափոխվել Անահիտ Գուրգենի Բաղդասարյանը (56 տարեկան) եւ Նարինե Խաչիկի Ֆիրզիկյանը (30 տարեկան): Բժիշկների ստուգումներից ու օգնությունից հետո երեկոյան նրանք գնացել են տուն:

Տես էջ 2

Ընթացիկ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Լիբանանի հայերը կօգնեն Շուշիի վերականգնմանը

Երեկ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանն ընդունել է «Շուշի» հիմնադրամի համանախագահ, Բեյրութի Մեսրոպյան կաթոլիկ գիմնազիայի տնօրեն Գրեգոր Գալուստին եւ նույն հիմնադրամի համակարգող, հրատարակախոս Բակուր Կարապետյանին: Գալուստը նախագահ Ղուկասյանին ասել է, որ իր այցի նպատակը հիմնադրամի գործունեությանը ծանոթանալն է Շուշի քաղաքի վերականգնման հարցում: Ըստ «Ռեգնում» գործակալության, լիբանանցի հյուրը Բեյրութի հայ կաթոլիկ եկեղեցու առաջնորդ Ներսես Պետրոս 19-րդի անունից պատրաստակամություն է հայտնել օժանդակելու Ղարաբաղի հոգեւոր կենտրոնների վերականգնմանը:

«Շուշիի հիմնախնդիրների լուծումը պահանջում է խսկայածավալ միջոցներ: Բայց ամեն դեպքում գլխավորը սկիզբն է», ասել է Ղուկասյանը, ընդգծելով «Շուշի» հիմնադրամի ստեղծման նախաձեռնության կարեւորությունը:

«Ամերիկահայ կանայք Քերիի օգտին»

Դոկտ. Կարոլան Նաջարյանի եւ ամուսնու՝ Ջորջ Նաջարյանի տանը (Լինկոլն, Մասաչուսեթս) հուլիսի 11-ին վերոնշյալ նշանաբանի ներքո կազմակերպված ընդունելության ժամանակ 75 հազար դոլար է հավաքվել հօգուտ ԱՄՆ-ի Դեմոկրատական կուսակցությունից նախագահական թեկնածու սենատոր Ջոն Քերիի ընտրարշավի, հաղորդում է «Արմինյըն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի հուլիսի 24-ի համարը: Օրվա գլխավոր բանախոս Էդուարդ Մարքին, նշելով նոյեմբերին կայանալիք ընտրությունների կարեւորությունը, ասել է, որ Ջորջ Բուշի իշխանությունը ստանձնելու ժամանակ բյուջեն 5 տրիլիոն դոլարի հավելյալ գումար ուներ, իսկ այժմ՝ 5 տրիլիոն դոլարի պակասորդ: «Այսօր 1.1 միլիոն աշխատատեղերի նվազում կա: Առողջապահական, բնապահպանական եւ կրթական ոլորտներում անկում է նկատվում», ընդգծել է նա՝ հարձակվելով Բուշի իրաքյան քաղաքականության վրա, որի հետեւանքով հարյուրավոր անմեղ զոհեր են եղել: «Մոտ 400 միլիարդ դոլարի ծախսերը մենք ինքներս պետք է ծածկենք, որովհետեւ այդ ֆայլին գնացինք մենակ: Իսկ դա մեզանից է գանձվելու», ասել է նա:

Խոսք առնելով, դոկտ. Նաջարյանը հատկապես վեր է հանել Քերիի աշխարհագրական եւ պատմական գիտելիքները (ի տարբերություն Բուշի), նշելով, որ նրա համար «Հայոց ցեղասպանության խնդիրը բանակցությունների առարկա չի կարող լինել»:

Հավաքին ներկա են եղել Փիթեր Քուբունջյանն ու Ռեյչլ Գաբրիելյանը, ինչպես նաեւ սենատոր Սու Թաֆերը:

Ամերիկահայերի հաջորդ դրամահավաքը հօգուտ Քերիի, ըստ լրատվության, կայանալու է օգոստոսի 28-ին:

Հ. Օ.

Գինու փառատոնը՝ հոկտեմբերի 9-ին

Մեր թերթի երեկվա համարում տպագրված «Արենի գյուղում կանգկացվի հայկական գինու փառատոն» նյութում տեղ է գտել վրիպում: Գինու փառատոնը տեղի կունենա ոչ թե օգոստոսի 1-ին, այլ հոկտեմբերի 9-ին:

«Ո՞ւմ համար են հնչում զանգերը»

ԶԼՄ-ները պետք է նպաստեն այս հարցի բացահայտմանը

Զանգվածային լրատվամիջոցները հիմնականում աշխատում են ցամաք տեղեկատվություն ներկայացնելու ուղղությամբ: Մոռացվել են խորքային վերլուծություն պարունակող, հրապարակախոսական նյութերը, որոնք հասարակական կարծիք ձեւավորելու հաստատ միջոց են, իսկ ԶԼՄ-ներն էլ նաեւ սեռերն դաստիարակելու կոչումն ունեն: Այս դիտարկումներն ու մտահոգություններն արտահայտվեցին երեկ «ՀՀ համալսարանական կրթությամբ կանանց ասոցիացիայի» ու «Ժողովրդավարության եւ խաղաղության կենտրոնի» կազմակերպած քննարկման ընթացքում: Նպատակը հասարակական հնչեղություն ունեցող խնդիրները ԶԼՄ-ներում արծարծելու, լուսաբանելու խոչընդոտները պարզելու, վերացնելու եւ խթանելու միջոցներ գտնելն էր: Հասարակական կազմակերպությունների եւ ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչները կարծիքներ հայտնեցին, որ պակաս է լրագրողական կամքը, հավատը ԶԼՄ-ների ուժի հանդեպ, արհեստավարժությունը, միմյանց հետ աշխատելու փորձը:

Մինչդեռ հասարակական հնչեղության հարցերն անտեսելը խթանում է դրանց աճին ու կուտակմանը: Ոմանք մեղավորության մեծ մասնաբաժինը համարեցին ԶԼՄ-ներինը, սակայն չմոռացվեց նաեւ ֆիչ, բայց, այնուամենայնիվ, լրագրական հետեւողական ու հետամնական աշխատանքի առկայությունը: Վերջիններիս հազվադեպությունը բացատրվեց միջոցների պակասով եւ անարդյունավետությամբ, քանի որ մեր օրերում ԶԼՄ-ների խոսքը զրկվել է ազդեցիկությունից: Սակայն դա չի նշանակում, որ առատավորության հանդեպ լռակյաց ու աչքափակ դիրքն է մնում միակ հնարավորը: ՀԿ-ների եւ ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչները երկուստեք խորհուրդներով ուրվագծեցին համատեղ աշխատելու ձեւերը եւ հրճվանքով որոշեցին հիրավի հասարակական հնչեղություն ունեցող ցրտահարության եւ հազարամյակի մարտահրավերի ծրագրերը խորքային եւ լայնորեն լուսաբանել՝ վեր հանելով թերություններն ու մատնանշելով ճիշտ մոտեցումները: Ընդգծվեց, որ նման աշխատանքի բացակայության արդյունքում ոչ վաղ անցյալում տապալվեցին մեր հասարակությանն անհրաժեշտ մի քանի ծրագրեր՝ ընտանիքի պլանավորում, գենդերային քաղաքականություն:

Ի վերջո, կարեւորվեցին լրագրողների մասնագիտացումն ու ՀԿ-ների հետ համատեղ աշխատանքը, որոնք պետք է հասարակական կարեւորության խնդիրներն արծարծեն միահամուռ եւ խորքային վերլուծական մոտեցմամբ:

Խոշոր վթար Բաղրամյան պողոտայում

Սկիզբը էջ 1

Երկու տուժածների էլ տեղափոխել են 3-րդ կլինիկական հիվանդանոց՝ Կրյուչինա Սվետլանա (21 տարեկան) եւ Սիմոնյան Տանյա (30 տարեկան): Վերջիններիս վիճակն, ըստ բժիշկների, միջին ծանրության է: Երթուղային տաքսում եղել են նաեւ 4,5 եւ 13 տարեկան երեխաներ, նրանք չեն տուժել:

«Ինչո՞վ է բացատրվում վերջին շրջանում վթարների հաճախականությունը» հարցով դիմեցի ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության պետ Սայաթ Շիրինյանին: «Վերլուծությունները ցույց են տվել, որ վթարների մեծ մասն արագության գերազանցման հետեւանքով են լինում, այդ թվում եւ վրաերթերը, եւ ճանապարհատրանսպորտային պատահարները: Նաեւ կա մի գործոն՝ վերջին տարիներին ավելացել ու շատացել է շարժակազմը հանրապետությունում: Ուղեւորափոխադրումներով զբաղվող ընկերությունները, կառավարության որոշմամբ, տարեկան երկու անգամ տեխզննման են ենթարկվում, եւ հուլիսի 29-ի վթարի ժամանակ երթուղայինը եղել է սարքին վիճակում, իսկ աղբատար մեքենայի անսարքությունը կպարզվի փորձաքննության արդյունքում», պարզաբանեց Սայաթ Շիրինյանը:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Անճշտության պատասխանատուն «Ռոյալ-Արմենիայի» ներկայացուցիչն է

Ստորեւ ներկայացվող գրությունը «Ազգի» խմբագրություն է ուղարկել «Ռոյալ-Արմենիա» ընկերության իրավաբան Գեւորգ Մինասյանը.

«Ռոյալ-Արմենիա» ընկերության անունից շնորհակալություն եմ հայտնում 26.07.2004 թ. վերջինիս կազմակերպած մամուլի ասուլիսին մասնակցելու եւ Ձեր թերթի 27.07.2004 թ. համարում նյութը լուսաբանելու համար: Միաժամանակ հարկ եմ համարում ձեզ տեղեկացնել, որ թյուրըմբռնման հետեւանքով հրապարակումը պարունակում է հետեւյալ անճշտությունը:

Մեր ընկերությունը նախկինում ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովին չի դիմել եւ միայն 24.07.2004 թ., ի թիվս այլ պետական մարմինների, բողոք է ներկայացրել նաեւ հանձնաժողովին, եւ, կարծում ենք, որ այն պատշաճ արձագանք կստանա վերջինիս կողմից: Միաժամանակ հայտնում եմ, որ հանձնաժողովը «սուրճ ապրանքային շուկա» ծրագրով իր նախաձեռնությամբ կատարած ուսումնասիրությունների ընթացքում մեկ առանձին դեպք է նկարել «Ռոյալ-Արմենիա» ՍՊԸ-ին եւ մոտ 3-ժամյա քննարկումների արդյունքում որոշում է կայացրել, որ մեր ընկերությունն անբարեխիղճ մրցակցության դրսեւորումներ թույլ չի տվել: Վերջին հանգամանքը չի առնչվում մամուլի այժմ արդեն հայտնի պորտնությունների եւ այդ մասին ասուլիսում նշվել է, քանի որ լրագրողներին հետաքրքրել են հանձնաժողովի եւ «Ռոյալ-Արմենիա» ՍՊԸ-ի շփումների հանգամանքները:

Հեղինակի կողմից. Հարկ ենք համարում նշել, որ անճշտության պատճառը ոչ թե մեր, այլ «Ռոյալ-Արմենիա» իրավաբանի թյուրըմբռնումն է: Նրան ուղղված «Ազգի» հարցը եղել է. «Ընկերությունը մաքսային կոմիտեի կողմից իր նկատմամբ դրսեւորած խտրական վերաբերմունքի առնչությամբ դիմե՞լ է տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողով», այլ ոչ թե «հանձնաժողովի եւ «Ռոյալ-Արմենիայի» շփումների հանգամանքը»: Նման վերացական հարց մեր կողմից չէր կարող տրվել, քանի որ մամուլի ասուլիսը նվիրված էր կոնկրետ խնդրի կոնկրետ հանգամանքներին: Պատասխանելով մեր հարցին՝ Գեւորգ Մինասյանն ասել է, որ հանձնաժողովը 3 ժամ քննարկել է «Ռոյալ-Արմենիայի» հարցը եւ անբարեխիղճ մրցակցության դրսեւորում չի գտել: Հետեւաբար անճշտության պատասխանատուն ոչ թե մեր թերթն է, այլ «Ռոյալ-Արմենիայի» ներկայացուցիչը:

Ա. Մ.

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Իլհամ Ալիեւը շահագրգիռ է Կարս-Ախալքալաք երկաթգծի...

Սկիզբը էջ 1

Անցնող մայիսին Սաակաշվիլին պաշտոնական այցով մեկնեց Թուրքիա: Նա Անկարայում հայտարարեց Կարս-Բաքու երկաթգծի կառուցման մտադրության մասին: Կարսից Բաքու երկաթուղի կառուցելը եւս շատ դժվար իրագործելի նախագիծ է թվում առաջին հերթին բարդ տեղանքի պատճառով: Դիվանագիտական մի աղբյուր մեզ հետ զրույցում ասաց, որ Կարս-Բաքու երկաթուղու կառուցման մասին խոսակցությունները հանվել են օրակարգից, եւ դրա փոխարեն կրկին օրակարգ է բերվել Կարս-Ախալքալաքի կառուցումը, ընդ որում ոչ առանց Բաքվի լոբբինգի:

Իսկ ինչո՞ւ է Բաքուն շահագրգիռ հենց Կարս-Ախալքալաք երկաթուղային հատվածի կառուցումով: Չէ՞ որ Ախալքալաքը գերազանցապես հայերով բնակեցված տարածք է, եւ հաշվի առնելով այսօրվա հայ-ադրբեջանական հարաբերությունները, Ադրբեջանը պիտի շահագրգռված չլիներ եղբայրական Թուրքիայի հետ կապվել հենց հայաբնակ հատվածով: Ըստ դիվանագիտական աղբյուրի, ե՛ւ Բաքուն, ե՛ւ Թբիլիսին շահագրգիռ են, առաջինն անուղղակի, երկրորդն՝ ուղղակիորեն, իրենց ազդեցությունը մեծացնելու հայաբնակ Ջավախքում: Աջարիայի ճգնաժամի կարգավորումից հետո Թբիլիսիի համար այնքան էլ էական չէ Բաթումից Թուրքիային կապող երկաթգիծ ունենալ, քանի որ վրացական իշխանություններն արդեն իսկ լիովին վերահսկում են Աջարիան, սակայն մտավախություններ ունեին Ջավախքի վերաբերյալ:

Երեկ Բաքվի «Էխո» թերթում Ադրբեջանի տրանսպորտի նախարարության խոսնակն ասել է, որ Ադրբեջանը չափազանց շահագրգիռ է Կարս-Ախալքալաք երկաթուղու կառուցմամբ: «Լինում են դեպքեր, երբ անգործության է մատնվում Բաթումի նավահանգիստը եւ այս տեսանկյունից Ադրբեջանը շահագրգիռ է լրացուցիչ երկաթուղային ճանապարհի գոյությամբ, որով մեր բեռները կարող են հասցվել Թուրքիայի նավահանգիստներ», ասել է խոսնակ Նազիր Ազմամեդովը:

Օգոստոսի 2-ին Անկարա է այցելելու Ադրբեջանի տրանսպորտի նախարարը՝ թուրքական կողմի հետ քննարկելու Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի երկաթգծերն իրար կապելու խնդիրը: Ազմամեդովը, մեկնաբանելով հուլիսի 28-ին **«Ազգում»** տպագրված հրապարակումը Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթուղու շահագործման մասին, ասել է, որ դա «ընդհանրապես իրատեսական չէ» Թուրքիա-Հայաստան հարաբերությունների պատճառով:

Ինչո՞ւ է Ալիեւը շահագրգիռ հատկապես Կարս-Ախալքալաք երկաթգծով: Ադրբեջանը այդ երկաթուղային հատվածի կառուցումով կարող է կապվել Թուրքիայի հետ, քանզի Բաքվից երկաթուղին Թբիլիսիով հասնում է Ախալքալաք, իսկ մինչեւ Կարս եւ թուրքական երկաթուղու ցանցին միանալու համար պակասում է ընդամենը Ախալքալաք-Կարս հատվածը: Երկրորդ՝ Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի երկաթուղային ցանցի միացումով Հայաստանն ավելի կմեկուսացվի, ինչին ձգտում է Բաքուն: Երրորդ՝ Ախալքալաք-Կարս հատվածի կառուցումից հետո հայ-թուրքական հարաբերությունների պատճառով այսօր չգործող Կարս-Գյումրի երկաթգծի վերաբացումը կարող է մղվել երկրորդական պլան, արժեզրկվել:

Հայաստանը մեկուսացնելու, «անկյունելու» հարցում Վրաստանը կարող է վճռորոշ դեր խաղալ: Այս մտահոգության պատճառով է, որ Երեւանը փորձում է հայ-թուրքական հարաբերություններում, մասնավորապես Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթուղու շահագործման հարցում ստանալ Վրաստանի աջակցությունը: Կհաջողվի՞ դա, թե ոչ՝ ցույց կտա ժամանակը: Հստակ է, որ Հայաստանի իշխանությունները փորձում են Վրաստանի օգնությամբ նաեւ կարգավորել հայ-թուրքական հարաբերությունները:

Միխայիլ Սաակաշվիլին Հայաստանի վարչապետի հետ հանդիպման ընթացքում խոստացել է թուրքական ղեկավարության հետ օգոստոսին կայանալիք հանդիպման ընթացքում օրակարգ բերել Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթգծի շահագործման խնդիրը: Օգոստոսի 11-ին պաշտոնական այցով Թբիլիսի է ժամանելու վարչապետ Էրդողանը:

Պետք է նկատել, որ զուտ տնտեսական տեսանկյունից հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորումը, մասնավորապես հայ-թուրքական սահմանի բացումը եւ Կարս-Գյումրի երկաթուղու շահագործումը չեն բխում Վրաստանի շահերից այն պարզ պատճառով, որ Հայաստանն իր բեռնափոխադրումներն իրականացնում է գերազանցապես վրացական տարածքով: Իսկ հայ-թուրքական սահմանի բացումը նշանակում է, որ Վրաստանը զրկվում է տարեկան միլիոնների հասնող գումարներից, որոնք վճարում է Հայաստանը տարանցման դիմաց:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ. 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Փոխհատուցում Արմավիրի մարզի բնակիչներին

«Հարկերի մասին» օրենքում կառավարության առաջարկած փոփոխություններն առնչվում են կուտակված ապառքներին, այսինքն այն պարտքերին, որ տնտեսվարողները տարիների ընթացքում չեն վճարել պետությանը: Ապառքների ընդհանուր գումարը կազմում է 84 մլրդ դրամ, որի մեծ մասն անհուսալի է: Ներկայացնելով կառավարության ընդունած որոշումն այս մասին, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը երեկ նշեց, որ համաձայն այդ փաստաթղթի, պետք է հաշվարկ կատարվի եւ անհուսալի ճանաչված պարտքերը դուրս գրվեն:

Կառավարության հաստատած մյուս՝ «Բանկային գաղտնիքի մասին» օրենքում նախատեսված փոփոխությամբ բանկային գաղտնիք համարվող որոշ դրույթներ երբեմն պետք է տեղեկացվեն հարկային մարմիններին: Որպես օրինակ նախարարը ներկայացրեց դատական բռնագանձման դեպքում բռնագանձվողի բանկային հաշվի մասին տեղեկությունը: Սակայն նշվեց, որ այս նախագիծը դեռեւ պետք է քննարկեն շահագրգիռ կողմերը, այդ թվում նաեւ բանկերի ներկայացուցիչները:

Արմավիրի մարզում հուլիսի 9-ին տեղի ունեցած բնական աղետների հետեւանքների վերացման նպատակով կառավարությունը որոշել է միանվագ 100 հազարական դրամ հատկացնել աղետից տուժած 3673 ընտանիքներից 3362-ին, ինչպես նաեւ վճարել բոլոր տուժածների ջրի վարձը եւ հողի հարկը: Այս ամբողջ գումարը կկազմի 415 մլն դրամ: Քանդված տների սեփականատերերին էլ հատկացվել է ընդհանուր առմամբ 20 մլն դրամ: Վարդան Խաչատրյանը հայտնեց, որ այս տարվա ընթացքում արձանագրված բազմաթիվ բնական աղետների հետեւանքով կառավարության պահուստային ֆոնդը սպառվել էր, ինչի պատճառով բյուջեի որոշ ծախսերի հաշվին տրվեցին վերոնշյալ գումարները:

Վարդան Խաչատրյանը պատասխանեց նաեւ դրամի փոխարժեքի արժեւորման վերաբերյալ հարցին, ասելով, որ դրամի կայունացման մեջ վտանգ չկա, եթե, իհարկե, արտահանումը չի նվազում: Նա վերստին թվարկեց դրամի արժեւորմանը նպաստող գործոնները՝ մասնավոր փոխանցումների, արտահանման ծավալների, կապիտալ ներդրումների աճ:

Արտակարգ իրավիճակների վարչության (ԱԻՎ) պետի տեղակալ Արամ Թանանյանն անդրադարձավ «Ճառագայթային, քիմիական եւ մանրէաբանական իրավիճակի վերահսկման համակարգի ստեղծման մասին» որոշմանը, համաձայն որի ԱԻՎ-ը կհամակարգի այս իրավիճակների վերահսկողությամբ զբաղվող տարբեր նախարարությունների կազմում գտնվող կազմակերպություններին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝ ՊԵՏԱՐԽԻՎ

Փոխվել է իրավաբանական անձանց պետական գրանցման կարգը

Գործողության մեջ կմտնի հոկտեմբերի 4-ից

Իրավաբանական անձանց պետական գրանցումը այսուհետեւ կներառի նոր գործընթաց՝ բոլոր լուծարվող իրավաբանական անձինք, անհատ ձեռնարկատերերը պարտավոր են աշխատանքային անձնակազմի վերաբերյալ սահմանված կարգով տեղեկություններ ներկայացնել պետական կամ համայնքային արխիվին: Այդպիսի պահանջ առաջադրում է արխիվային գործի ՀՀ նոր օրենքը: «Այս նորմը շատ կարեւոր նշանակություն ունի աշխատողի շահերը պաշտպանելու տեսանկյունից: Տարբեր ժամկետներով ամենատարբեր կազմակերպություններում աշխատող մարդիկ, բնականաբար այնտեղ արձանագրում են իրենց աշխատանքային կենսագրության մի ժամանակահատվածը, այսինքն ստաժի բաղկացուցիչ մասը: Եվ երբ այդ կազմակերպությունը լուծարվում է, շատ հաճախ այդ փաստաթղթերն անհնար է լինում գտնել, եւ քաղաքացու աշխատանքային իրավունքները ոտնահարել շատ հեշտ է լինում: Հարկ է լինում փոխարենը հավաստող փաստաթղթեր ներկայացնել, բայց քանի որ իրավաբանական անձը լուծարված է, հաճախ անհնարին է լինում ներկայացնել նաեւ այդ փաստաթղթերը», նոր կարգի անհրաժեշտությունն այսպես բացատրեց արդարադատության նախարարի տեղակալ Տիգրան Մուկուչյանը:

Իհարկե, աշխատանքային գրքույկը կա, բայց դրանում տեղեկությունները սահմանափակ են: Ավելորդ է բացատրել, որ, օրինակ, աշխատավարձի չափի վերաբերյալ տեղեկությունը կարեւորվում է կենսաթոշակային ճիշտ հաշվարկներ, վերահաշվարկներ անելու համար: Բացի այդ, այլ աշխատանքի ընդունվելիս նոր կազմակերպությունը հաճախ քաղաքացուց պահանջում է տվյալներ նրա նախկին աշխատանքի մանրամասների վերաբերյալ, օրինակ, ինչ պարտականություններ է կատարել եւ ինչպես:

Իրավաբանական անձանց գրանցման օրենքում արխիվային գործի օրենքի այս պահանջին համապատասխան փոփոխություն է կատարվել: Նոր կարգը գործողության մեջ կմտնի այս տարվա հոկտեմբերի 4-ից: Այսուհետեւ պետական գրանցման համար դիմող սուբյեկտները այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերի հետ ներկայացնելու են նաեւ հավաստում, որ իրենք կատարել են օրենքի պահանջը:

Մի հարցում, սակայն, նոր կարգը կաղում է: Հնարավոր է նաեւ այն տարբերակը, որ իրավաբանական անձը պարզապես տեղեկանք ներկայացնի, բայց իրականում չկատարի իր պարտավորությունը: Պետական ռեգիստրը տեսչական գործառույթ չունի, եւ իրավասու չէ ստուգել տեղեկանքի ստույգությունը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Լույս հայի աչքերին» ծրագրի մասին պատմող ամսագրի հերթական համարում

«Հայկական ակնաբուժություն նախագիծ» կազմակերպությունը լույս է ընծայել իր AECP Sight ամսագրի հերթական համարը, որը ներկայացնում է անցած տարվա հունիսից սկիզբ առած «Լույս հայի աչքերին» ծրագրի մեկ տարվա աշխատանքները: Յոթնամյա այդ ծրագրում նախատեսված է անցկացնել անմիջական բուժօգնություն, բուժանձնակազմի վերապատրաստում, հանրության իրազեկում, հետազոտություններ, ինչպես նաեւ ակնաբուժական ծառայությունների համակարգի հզորացում: Հիշեցնենք, որ «Հայկական ակնաբուժություն նախագիծ» կազմակերպությունը նպատակ ունի կանխարգելել ձեռքբերովի կուրությունը եւ ակնաբուժությունը Հայաստանում մատչելի դարձնել երեխաների ու մեծահասակների համար:

Այս համարի նյութերը պատմում են ակնաբույժ Մալայանների ընտանեկան ավանդույթի մասին, որոնց արդեն երրորդ սերունդը շարունակում է զբաղվել ակնաբուժությամբ, ինչպես նաեւ ծանոթացնում ակնաբույժներ Արմեն Վարդանյանի, Բարրի Կուպերմանի կատարած աշխատանքին: 7-ամյա Հովհաննես Ռուբենյանը կազմակերպության օգնությամբ ծնողների հետ այս տարի մեկնել է Մ. Նահանգների Հարավային Կարոլինա նահանգ, որտեղ ամերիկացի բժիշկները վերականգնել են նրա տեսողությունը:

Նորքի եւ Հաղթանակի ծերանոցներում բնակվող 41 ծերերի տեսողությունը նույնպես վերականգնվել է ակնաբույժների ջանքերով: Մյուս նյութերից տեղեկանում ենք հիշյալ կազմակերպության 9-րդ միջազգային կոնֆերանսի, երիտասարդ մասնագետների եւ ծրագրի հովանավորներ Ջորջ եւ Գլորիա Թոփաջյանների եւ մյուսների մասին:

Ռ. Պ.

«Դվին» հյուրանոցի նախկին աշխատողները նստել էին կառավարության շենքի աստիճաններին ու բողոքում էին

«Դվին» հյուրանոցի կոլեկտիվն արդեն 3-րդ հինգշաբթին հավաքվում է ՀՀ կառավարության շենքի առջեւ եւ պահանջում է իրենց հասանելիք վաստակած գումարները: Ինչպես վրդովված պատմում էր Ռիտա Վասիլյանը (25 տ., կադրերի բաժնի վարիչ), «5 նամակ արդեն ուղարկել ենք կառավարություն եւ պատասխանները մի վարչությունից մյուսն են գնում, մենք ոչնչից տեղյակ չենք լինում, մեզ չեն պատասխանում ու ոչ էլ գումարները վերադարձնելու քայլեր են անում: Հենց դրա համար էլ հավաքվում ենք կառավարության շենքի առջեւ եւ պայքարելու ենք մինչեւ մեր հալալ քրտինքով վաստակած վերջին գումարները ստանանք»:

Հյուրանոցը գնվել է, սեփականատերը հայտնի չէ, կողքից անմիջապես միջամտեցին, որ շատ լավ գիտեն՝ ՀՀ նախագահն է: Աշխատավարձերի չափը, ըստ պայմանագրերի, 138 մլն դրամ է, որը հրաժարվում են վճարել, ըստ կոլեկտիվի անդամների: Ասեմ նաեւ, որ սեփականատերերի ներկայացուցիչները սկսել են վճարումներ անել՝ 1 միլիոն դրամի դիմաց տալով 150 հազար դրամ:

Կոլեկտիվի նախկին անդամներին չի հետաքրքրում, թե ով է հյուրանոցի սեփականատերը: Նրանք՝ 128-ը, իրենց բողոքի ձայնն են բարձրացնում պայմանագրով նախատեսված գումարները չվերադարձնելու դեմ: «Մենք արյուն կթափենք, բայց մեր աշխատավարձերը չենք զիջի»:

Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանից փորձեցի պարզել, թե ի վերջո ինչ է լինելու այդ պահանջատերերի հարցը: Պրն Խաչատրյանը հստակ նշեց, որ այդ աշխատավարձերի վերադարձը պետության հետ որեւէ կապ չունի: Իսկ եթե տվյալ սուբյեկտը պետական ձեռնարկություն է եղել, նա գործում է իր կանոնադրությամբ, իր ռիսկով եւ չի կրում որեւէ պարտավորություն հիմնադրի վերցրած պարտավորությունների առջեւ եւ ոչ էլ հիմնադիրն է կրում որեւէ պարտավորություն իր ստեղծած անկախ, գործող տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ: Իսկ տվյալ սուբյեկտն ունի գույք եւ կուտակված պարտքեր, դատական մարմինների միջոցով անուրդով վաճառելով պիտի մարի, եւ այդ հարցում որեւէ պետական խնդիր չկա: Մնում է միայն դատական կարգով ստանալ այդ գումարները:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Անին՝ հեռու ու... մոտիկ

Սկիզբը էջ 1

Սկսված աշխատանքները, որոնց մասին **«Ազգի»** ընթերցողներին տեղեկացրել էինք նաեւ անցյալ տարի (2003 թ. հուլիս 31), իրականացվում են Շիրակի հայագիտական կենտրոնում պետականորեն ֆինանսավորվող գիտական թեմայի շրջանակներում: Սակայն հատկացված պետական միջոցների չափազանց սղության պատճառով հարկ է եղել հովանավորներ փնտրել: Պեղումների հովանավորությունը ստանձնել են ֆրանսահայ բարերարներ Մանիկ եւ Պետրոս Թերզյան ամուսինները, որոնք խոստացել են առնվազն հինգ տարի ֆինանսավորել այդ աշխատանքները: Այս, ինչպես նաեւ հուշարձանի ու նրա ուսումնասիրության ընթացքի մասին օրերս լրագրողներին որոշ մանրամասներ ներկայացրին թեմայի ղեկավար, պատմական գիտությունների թեկնածու Լարիսա Եղանյանը եւ հնագիտական արշավախմբի ղեկավար, Շիրակի երկրագիտական թանգարանի տնօրեն Համազասպ Խաչատրյանը:

Ինչպես նշում են ուսումնասիրող մասնագետները, խառնարանային այս բնակավայրն իր կառուցվածքով, կենսագործունեության առկա սկզբունքներով Հայաստանում շատ քիչ հանդիպող (մոտավորապես նման մի բնակավայր խորհրդային շրջանում պեղվել է Սպիտակի մոտ), ըստ էության նոր տիպի հուշարձան է: Դա իրար հետ կապված մեծ թվով երկհարկ քարանձավների ամբողջություն է, որտեղ վերին հարկի քարանձավները ձեռակերտ են եւ փորված են բնակատեղի ամբողջ երկայնքով անցնող փափուկ տուֆի 8-10 մետր բարձրությամբ շերտի մեջ: Դրանց տակ, ավազային եւ փուխր տուֆային շերտի մեջ, բնական քարանձավներ են, որոնք հավանաբար ավելի վաղ ծագում ունեն: Վերին ու ստորին քարանձավների միջեւ անցք է բացված, որով դրանք նույնպես հաղորդակցվում են իրար հետ: Համենայն դեպս նման պատկերացում է տալիս անցյալ տարի ոչ լրիվ պեղված առաջին քարանձավը, որտեղ ուսումնասիրությունը շարունակվելու է այս տարի: Հուշարձանի բնույթը, նրա նորությունը պահանջում են ոչ թե միանգամից ծավալվել տարբեր տեղամասերում, այլ կենտրոնանալ նախ փոքր հատվածների վրա՝ աշխատելով շատ մանրակրկիտ ու զգույշ: Ահա թե ինչու արշավախումբն իր առջեւ խնդիր է դրել այս տարի ամբողջությամբ պեղել քարանձավային մի համալիր, այսինքն մի «բնակարան» իր բոլոր մասերով ու հարկաբաժիններով, որի մասին պատկերացում կազմելուց հետո եկող տարվանից թերեւս հնարավոր կլինի ծավալվել:

Պեղված քարանձավում գտնված միջնադարյան շրջանի ամենավաղ նյութը (հիմնականում՝ խեցեղեն) նախնական թվագրմամբ վերաբերում է 9-րդ դարին, մոտավորապես՝ Անիի զարգացման շրջանին: Սակայն հուշարձանի տարածքի առաջին խումբ գտածոների մեջ կան նաեւ ավելի ուշ ու ավելի վաղ, ընդհուպ նաեւ քարի դարի առանձին նյութեր, ինչը մասնավորապես կարող է լինել այստեղ մարդու տեւական կամ գոնե պարբերական բնակության վկայություն: Ամեն ինչ կախված կլինի նրանից, թե բնակավայրում վերջին հաշվով ինչպիսի մշակութային շերտեր կհայտնաբերվեն: Այս մասին եզրակացություններ անելը, ինչպես նշում են հուշարձանի տարածքում աշխատող հնագետները, առայժմ վաղ է:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Թոռը սպանել է պապին

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության տարածած օպերատիվ տեղեկագրից, հուլիսի 28-ին ոստիկանության Սիսիանի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ թիկունքի մասում սուր կտրող գործիքից ստացած վնասվածքով իրենց մոտ է տեղափոխվել 1925 թ. ծնված Աբել Ավետիսյանի դիակը: Սպանություն կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1980 թ. ծնված Ժորա Մ.-ին: Պարզվել է, որ նույն օրն իրենց տան բակում Աբել Ավետիսյանին դանակահարել եւ սպանել է վերջինիս թոռը՝ հոգեկան հիվանդ Ժորա Մ.-ն: Դանակն առգրավված է, Ժորա Մ.-ն ձերբակալված է, քննությունը վարում է դատախազությունը:

Թմրանյութ

Հուլիսի 28-ին ոստիկանության Արաբկիրի բաժնի աշխատակիցները թմրանյութ պահելու եւ օգտագործելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1962 թ. ծնված, նախկինում դատված Արթուր Մ.-ին եւ 1968 թ. ծնված, նախկինում դատված Արմեն Ա.-ին: Զննությամբ առաջինի մոտից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է 12 գր հաշիշանման թմրանյութի զանգված, իսկ երկրորդի մոտից՝ 20 մգր տարողությամբ ներարկիչ՝ թմրանյութի լուծույթի պարունակությամբ: Կատարվում է հետաքննություն:

Մ. Մ.

Քիմիական համալիր

Վանաձորում եւ նրա շրջակայքում ներդրումային ծրագիրը դժվարությունների է հանդիպում

«Նոյյան տապան» գործակալությունը բազմիցս տեղեկացրել է, որ վերջերս Սլովակիայի մի շարք խոշոր ընկերություններ սկսել են հետաքրքրություն դրսեւորել Հայաստանում ներդրումներ կատարելու ուղղությամբ: Առանձնապես ուշագրավ են Վանաձորում ներդրումներ անելու «Դիվիդենս գրուպ» հոլդինգի պլանները, ոչ միայն դրանց մասշտաբայնության առումով, այլեւ որովհետեւ այդ հոլդինգի տերը՝ Ֆրանտիշեկ Չվրշկովեցը իրեն դրսեւորել է որպես Հայաստանի նկատմամբ արտակարգ բարյացակամորեն տրամադրված անձ, նաեւ հայ մշակույթի ու պատմության գիտակ: Սակայն այս գործարքի կարեւորագույն մասը՝ Վանաձորի քիմիական համալիրի վաճառքը ձախողվել է (գոնե առայժմ), ինչը ոչ միայն հիասթափության, այլեւ զանազան ասեկոսեների տեղիք է տվել: Այս պատճառով «Նոյյան տապանը» փորձեց կապվել այդ ծրագրին առնչվող անձանց հետ, ճշտելով պարզաբանել ստեղծված իրավիճակն ու սպասվող հեռանկարները: Մեզ չհաջողվեց կապվել գործարքին առնչվող չորս կարեւոր կողմերից մեկի՝ «Պրոմեթեյ» կոնցեռնի տեր Սենիկ Գեւորգյանի հետ: Այնուհանդերձ, մենք գտնում ենք, որ մյուս երեք կողմերից ստացված տեղեկատվությունը բավարար է հանրությանը այս գործի մասին իրազեկելու համար:

Առաջինը, ում հետ մենք զրուցեցինք այս խնդրի մասին, ՀՀ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար **Աշոտ Շահնազարյանն** էր: Նա հայտնեց, որ «Դիվիդենս գրուպ» հոլդինգի եւ հայաստանյան «Պրոմեթեյ» կոնցեռնի միջեւ Վանաձորի քիմիական կոմբինատի վաճառքի բանակցությունները վերջնականապես ձախողված չեն եւ սեպտեմբերին կվերսկսվեն: Դեռեւս գարնանը սկսված եւ հանկարծակի ընդհատված բանակցությունների առնչությամբ մամուլում խոսվում էր սլովակյան ընկերության կողմից այստեղ նախատեսվող 20-30 մլն դոլար ներդրումների մասին (նույնքան էլ՝ Վանաձորի ՏԷԿ-ում):

Պրն Շահնազարյանի մեկնաբանությամբ, իսկապես, ակտիվ գործընթացը ընդհատվել է առաջին իսկ հանդիպման ընթացքում, իսկ առաջացած հակասությունը հրապարակման ենթակա չէ: Տարածված լուրերը, թե բանակցությունների ձախողման պատճառը եղել է սլովակյան կողմի միջնորդը, որին էլ արդեն փոխարինել է մեկ ուրիշը, Շահնազարյանը ոչ հաստատեց, ոչ էլ հերքեց: «Այժմ պետության կողմից միջնորդը ես եմ, իսկ քանի որ մասնավոր երկու կողմերն իրար ճանաչում են՝ նոր միջնորդի անհրաժեշտություն չկա»:

Իսկ երկու մասնավոր ընկերությունների բանակցություններին իր մասնակցությունն իբրեւ պետական պաշտոնյայի, Շահնազարյանը մեկնաբանեց, որ այստեղ պետական շահ կա՝ աշխատուժի եւ աշխատատեղերի խնդիր: «Նրանք որոշակի արտոնություններ են պահանջում եւ բացի այդ, պետության ներկայացուցչի մասնակցությունը բացատրվում է նրանով, որ վերջին հաշվով դա քիմիական գործարան է, կա որոշակի վտանգավորության աստիճան»: Սրանից ելնելով նախարարի տեղակալի միջոցով ՀՀ նախագահը գործարքի մասին տեղեկատվություն է ստանում «առաջին ձեռից»:

Շահնազարյանը հայտնեց նաեւ, որ մինչեւ բանակցային գործընթացի սկսվելը հնարավոր է, որ օգոստոսին Հայաստան ժամանեն սլովակ մասնագետները եւ աշխատեն փորձագետների հետ:

«Դիվիդենս գրուպը» Սլովակիայում մոտ 80 մեծ եւ փոքր արտադրությունների տեր է, դրանց թվում կան ձեռնարկություններ, որոնք իրենց ոլորտում խոշորագույնն են Եվրոպայում: Հայաստանում բացելով իր արտադրությունների մասնաճյուղերը, «Դիվիդենս գրուպը» մտադիր է դրանց արտադրանքն արտահանել եվրոպական շուկաներ ու Հայաստանի հարեւան երկրներ: Գարնանը՝ հայաստանյան բանակցությունների ընդհատումից անմիջապես հետո, ընկերությունը քիմիական հզոր գործարան է գնել Բելգիայում:

Մեր երկրորդ զրուցակիցը Սլովակիայի հայկական համայնքի նախագահ, «Սլարն» ընկերության գլխավոր տնօրեն **Աշոտ Գրիգորյանն** էր:

- Պրն Գրիգորյան, մեզ հայտնի է, որ Ձեր ղեկավարությամբ ներդրումային ծրագրերով Հայաստան են գալիս հայտնի սլովակյան ընկերություններ եւ անհատներ, որոնցից մեկը «Դիվիդենս գրուպն» է՝ Վանաձորի քիմիական համալիրի հնարավոր սեփականատերը: Ի՞նչ վիճակում է համագործակցության ընթացքը:

- Հայաստանում ներդրումների համար օտարերկրյա ֆիրմաներ ներգրավելը, ցավոք, դեռեւս ծանր խնդիր է, քանի որ մեր երկիրը դեռ հեռու է այն եվրոպական նորմաներից, որոնց սովոր են ժամանակակից ընկերությունները, եւ եթե Հայաստան օտարերկրյա ներդնող է գալիս, ապա որպես երաշխիքային կողմ անպայման հանդես է գալիս նրան մեր երկիր հրավիրած հայ գործընկերը:

Իմ միջոցով վերջին տարիներին Հայաստան են ժամանել մի շարք համաշխարհային անուն ունեցող ընկերություններ, որոնցից են «Շկոդան», «Ինվենսիսը», «ՎՈՒՅԵ»-ն, «Տատրա-ԳՏՔ»-ն եւ այլն: Սակայն մեծագույն գործը, որը երբեւիցե Հայաստանի համար ես արել եմ, անկասկած Վանաձորի քիմիական համալիրի համար ներդնող գտնելու աշխատանքն էր, որը սկսեցի 2002-ին եւ 2003-ի տարեվերջին միայն տվեց ցանկալի արդյունք: Հոկտեմբերին ես մի շարք սլովակյան եւ չեխական ընկերությունների բերեցի Հայաստան իմ վարձած ինքնաթիռով եւ երբ «Շկոդա», «ՍԼՁ խիմիա» եւ «Իստրոէներգո», ընկերությունների ղեկավարներին բերեցինք Վանաձոր, առաջարկելով քիմիական համալիրի վերականգնման աշխատանքների համար ներդրումների ծրագիր: Իմ հույսը նախ «Շկոդան» էր, որի աշխատանքների մասնակցության դեպքում նախապատրաստել էի լուրջ ֆինանսավորում սլովակյան եւ չեխական բանկերի կողմից (ընդհանրապես, սլովակյան ընկերություններին Հայաստան բերելիս ես ոչ միայն տալիս եմ իմ սլովակյան «Սլարն» եւ «Արմեն» ընկերությունների կողմից անհրաժեշտ երաշխիքները, այլեւ ստանձնում եմ բոլոր աշխատանքների ֆինանսավորման կազմակերպումը, հիմնականում Սլովակիայից արտահանումը խթանող «ԷՔՍԻՄ-ԲԱՆԿԻ» միջոցով: Սա ամենախթանիչ ուժն է, որ գրավում է իմ գործընկեր ներդնողներին): Եվ մեծ էր իմ զարմանքը, երբ Բրատիսլավա վերադառնալուց հետո Վանաձորի համալիրի վերականգնման աշխատանքներն առաջարկեց, որ ստանձնի «ՍԼՁ խիմիան», որը «Դիվիդենս գրուպի» քիմիական մասնաճյուղի առաջատարն է: «Շկոդան» մնաց որպես «պահեստային», գործին ամեն պահի միանալու պատրաստակամությամբ: Անմիջապես Ստոկհոլմից ժամանեց «Դիվիդենս գրուպ» ընկերության նախագահը՝ Ֆրանտիշեկ Չվրշկովեցը, որի հետ մենք պայմանավորվեցինք Հայաստանում ներդրումների մի հսկայական ծրագիր: Պրն Չվրշկովեցը խնդրեց իրեն տրամադրել ոչ միայն Հայաստանի տնտեսության ու ներդրումների դաշտի մանրամասներ, այլեւ հայոց պատմության վերաբերյալ մենագրություններ:

Հայաստան այցի ժամանակ Վանաձորի համալիրի գործարանների մասնագիտական ղեկավարությունը հիացրեց մեր գործընկերներին (տեղին է հիշել նաեւ Վանաձորի մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանից մեր ստացած խիստ դրական տպավորությունը): Լավ անցավ նաեւ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարություն մեր կատարած այցը: Ապրիլին կրկին եկանք Երեւան ուսումնասիրությունները ավարտելու եւ գնման պայմանները հաստատելու: Կրկին դրական արդյունքներով ես եւ Չվրշկովեցը մեկնեցինք Մոսկվա սեփականատիրոջ հետ վերջնական պայմաններ հաստատելու եւ մայիսի վերջից առաջին ֆինանսական ներդրումները կատարելու: Մոսկվայում սեփականատիրոջ՝ Սենիկ Գեւորգյանի հետ բանակցությունները կարճ տեւեցին, որի վերջում սեփականատերը հայտարարեց, որ նա քիմիական համալիրը չի վաճառում: Պատճառը մեզ համար անհայտ է մինչ օրս: Այո, ընդամենը մեկ-երկու նախադասություն փոխանակվել է գործարանի գնի շուրջ եւ մեկ նախադասություն մեր շահերի բաժանման վերաբերյալ, առանց որեւէ մանրամասների եւ առանց պահանջների: Չվրշկովեցը եւ ես կարճատեւ շոկի մեջ էինք, որից հետո լքեցինք բանակցությունների վայրը: Ֆրանտիշեկը հենց մեքենայի մեջից զանգահարեց Բրատիսլավա եւ կարգադրեց շտապ հայտնել Բելգիա, որ Հայաստանի հետ բանակցությունները ձախողվեցին եւ նա շտապ գնում է բելգիական քիմիական համալիրը:

- Եվ Դուք զայրանալով որոշեցիք ընդհատել Հայաստանի համար կենսական կարեւորություն ունեցող այս ձեռնարկումը:

- Ճիշտ հակառակը, ես լծվեցի ավելի համառորեն: Ձեզ համար դժվար է պատկերացնել, թե որքան էր հարկավոր ջանք թափել, որպեսզի նորից իմ գործընկերներին տրամադրեմ Հայաստան վերադառնալու, ընդ որում ոչ թե մեկ տարի հետո, ինչպես նրանք սկզբում համաձայնեցին, այլ գոնե կես տարի հետո: Ճիշտ է, մինչ այսօր էլ ես ունեմ պահեստային տարբերակ (մյուս սլովակ-չեխական թիմը, որը պատրաստ է գործը ինձ հետ շարունակելու), սակայն «Դիվիդենս գրուպի» դեպքում խոսքը ոչ միայն քիմիական համալիրի մասին է, այլեւ ողջ Վանաձորի տարածաշրջանի արդյունաբերությունը ոտքի կանգնեցնելու, ինչը հնարավոր է իրականացնել միայն Չվրշկովեցի հետ: Առաջ անցնելով ասեմ, որ օրերս Երեւան ժամանեց «Դիվիդենս գրուպի» նմուշներով բեռնված մեր առաջին բեռնարկղը, որը հանձնվեց մեր գործընկերոջը՝ «Արմենմոտոր» ընկերությանը, մարկետինգ կազմակերպելու համար: Բարձրակարգ փափուկ կահույքի ժամանակակից մոդելներ, որի արտադրությունը մենք պատրաստվում ենք կազմակերպել Վանաձորում եւ Երեւանում: Այսպիսով, անհարկի ընդմիջումից հետո մեր աշխատանքները շարունակվում են, ճիշտ է, ոչ այն տեմպերով, ինչպես սկսել էինք:

- Այսինքն, լուրերը, թե միջնորդին դուրս են թողել եւ նրա կարիքը այլեւս չկա, անհի՞մն են:

- Չգիտեմ խոսքը որ միջնորդի մասին է, բայց ես միջնորդ երբեք չեմ եղել եւ չեմ: Ես գործի գլխավոր կազմակերպիչն եմ եւ պատասխանատուն եւ եթե թեկուզ մի փոքր թերանամ, այս խնդրի լուծումը կանգ է առնելու: Մի շարք արտադրություններ անհնարին են առանց իմ ֆինանսավորման: Նախ՝ ոչ թե միայն «Դիվիդենս գրուպը», այլ առանց բացառության, ոչ մի ներդնող առանց երաշխիքների Հայաստան ոտք չի դնի: Այն էլ՝ իրենց ոգեւորող ու սեփական պատասխանատվությամբ Հայաստան ներգրավող մենեջերի (տվյալ դեպքում իմ) համագործակցությունից հրաժարվելու դեպքում: Նույնիսկ եթե պայմանագիրը արդեն ստորագրած լինեինք եւ գործը սկսած, սլովակյան կողմն առանց ինձ մեկ օր անգամ Հայաստանում չի աշխատի, քանի որ տեղական վարքն ու բարքը սարսափեցնում են եվրոպական մտածողություն ունեցող գործարարին: Այո, առեւտրի ու տնտեսական զարգացման նախարարությունը մի կողմից սխալ կատարել է, մոսկվացի սեփականատիրոջ «խելքին ընկնելով» եւ առանց ինձ տեղյակ պահելու նամակ է գրել Չվրշկովեցին՝ խնդրելով վերադառնալ Հայաստան, բայց այդ նամակի մասին ինձ սլովակներն անմիջապես տեղյակ են պահել, ընդ որում նամակի պատասխանը ես եմ պատրաստել: Այսօր իմ ամենամեծ ցավն այն է, որ կատարվածը խեղաթյուրված է ներկայացվել ամենուր, ինչպես նաեւ նախագահ Քոչարյանին:

- Իսկ Դուք չե՞ք կարծում, որ այս խնդիրը պետք էր անպայման ներկայացնել նախագահին:

- Ոչ միայն կարծում եմ, այլեւ հունիսին Երեւանում եղած ժամանակ զանգահարեցի նախագահի օգնական Արմեն Գեւորգյանին եւ կարճ հանդիպում խնդրեցի նախագահի հետ՝ ներկայացնելով իրավիճակը: Պրն Գեւորգյանն ինձ զարմացրեց խնդրի վերաբերյալ իր «տեղյակությամբ»: Նա հայտնեց, որ «տիրապետում է իրավիճակին», մանրամասն տեղեկացված է անձամբ Սենիկ Գեւորգյանից եւ, «օբյեկտիվորեն», բանակցությունների անհաջող ավարտը կապում է ինձ հետ: Նա ոչ միայն մերժեց զեկուցել նախագահին հանդիպման իմ խնդրանքի մասին, այլեւ խնդրեց, որ ես նրան այլեւս չանհանգստացնեմ: Այդ պահին ես հիշեցի, որ Սենիկ Գեւորգյանը բանակցությունների ժամանակ երիցս կրկնում էր, որ «Արմենչիկին կհանձնարարենք, կանի»: Այսինքն, Արմենի միջոցով էլ նախագահը տեղեկանում է մեր գործունեությանը եւ ունի այն կարծիքը, որ ձեռք է տալիս երկու Գեւորգյաններին: Սա այն ցավալի իրականություններից է, որոնց Հայաստանում հաճախ ականատես ենք լինում. սփյուռքի եւ արտերկրի ամենաեռանդուն ու հայրենասեր գործիչները վիրավորվում են Հայաստանից (սխալմամբ ընդհանրացնելով իշխանություններին երկրի հետ), իսկ տուժում են մեր երկիրը եւ ժողովուրդը: Ահա իմ պարագայում, եթե չլիներ իմ անկեղծ հարգանքը մեր նախագահի նկատմամբ, ես պետք է խորապես վիրավորվեի Գեւորգյանների տարած ասեկոսեներից եւ մեկ քայլ հետ քաշվեի մեր երկրի համար այս կարեւորագույն խնդրի արագ լուծման տարբերակից, որի հետեւանքով, անկասկած, Վանաձորի քիմիական համալիրի ճակատագիրը կշարունակեր մնալ այնպիսին, ինչպիսին մեկ անգամ արդեն Գեւորգյանները «լուծել են» ոմն «մեծահարուստ գործարար» հնդիկի վաճառելով: Ես բացարձակ կասկած անգամ չունեմ, որ նախագահ Քոչարյանը, որի համար Վանաձորի համալիրի վերաթողարկումը նույնքան կենսական խնդիր է, որքան եւ մեզ համար, տեղեկանալով ստեղծված իրավիճակին կտա այն լուծումը, որի կարիքը մենք ունենք. կհանձնարարի առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարությանը բանակցել մեզ հետ եւ կարճագույն ճանապարհով ստորագրել վերաթողարկման պայմանագիրը:

- Այսինքն, դուք հավատացած եք, որ Հայաստանում արդարությունը կարող է հաղթել:

- Ավելին, ես միշտ սփյուռքի եւ հայկական ԶԼՄ-ներում ներկայացնում եմ Հայաստանում ներդրումներ կատարելու մեծ հեռանկարները, համոզված, որ հենց նախագահի աշխատակազմը կլինի արդարության ու ճշմարտության հովանավորը: Մենք այժմ ունենք մի մեծ պլան. արտերկրի գործարարներով ներդրումային մի լայնածավալ ծրագրի շուրջ մոտ կես միլիարդ դոլար գումարի չափ ներդրումային ֆոնդ հիմնել եւ մեր լոբբիստական ուղիներով Եվրոմիության Հարավային Կովկասի զարգացման ֆոնդերից ու դոնոր կազմակերպություններից գումարներ ստանալ: Այսինքն, խոշորագույն ներդրումային ծրագրերով Հայաստան ներգրավել սփյուռքահայ գործարարների մի նոր բանակ: Այս ծրագիրը պետք է կատարվի իհարկե նախագահի հովանավորությամբ եւ իշխանությունների հետ համատեղ: Ահա այս պլանների շուրջ ես ցանկանում եմ զրուցել նախագահի հետ, եթե, իհարկե, պրն Արմեն Գեւորգյանը «թույլ կտա»: Ի դեպ ասեմ, որ ՀՀ նախագահի ստրասբուրգյան ելույթը եւ դրան հաջորդած պատասխանները մեծ տպավորություն թողեցին սփյուռքահայ ներդնողների վրա:

«Նոյյան տապանի» եվրոպական կենտրոնի մեր թղթակցական բյուրոն դիմեց նաեւ **Ֆրանտիշեկ Չվրշկովեցին** հարցով, թե արդյոք Մոսկվայում սեփականատիրոջ հետ բանակցությունների բացասական արդյունքի պատճառը կապվա՞ծ է Գրիգորյանի հետ: Պրն Չվրշկովեցը հայտնեց, որ ճիշտ հակառակը, ամբողջ աշխատանքների դրական արդյունքը Գրիգորյանի բացառիկ կազմակերպչական աշխատանքների շնորհիվ է: Բացի այդ, պրն Չվրշկովեցը հայտնեց, որ Գրիգորյանը սլովակյան կողմի առջեւ մինչ այսօր ոչ մի շահի բաժանման կամ պահանջի խնդիր չի դրել: «Իհարկե, նշեց պրն Չվրշկովեցը, Գրիգորյանը իրավունք ունի մեզ հետ շահի բաժանման շուրջ բանակցություններ վարելու, բայց մինչ այսօր նա այդ խնդրին երբեւիցե չի անդրադարձել»: Պրն Չվրշկովեցը հայտնեց, որ ինքը մեծապես ցավում է, որ բացառիկ անտեղի ու անհասկանալի պատճառներով մայիս-հունիս ամիսներին Վանաձորի քիմիական համալիրի որոշ արտադրամասերի պլանավորած թողարկման գործը ձախողվեց: Միեւնույն ժամանակ նա համոզմունք հայտնեց, որ սեպտեմբերին նախանշվող այցից հետո գործընթացը կշարունակվի: «Ցավոք, կորսվեց ժամանակ, որը քիմիական համալիրի եւ Վանաձորի տարածաշրջանի, ասել է թե ողջ Հայաստանի, համար անդառնալի կորուստ էր», ասաց պրն Չվրշկովեցը:

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Էրդողանի այցը լուրջ փորձություն է թուրք-իրանական հարաբերությունների համար

Դրանց զարգացումը խոչընդոտում է Վաշինգտոնի պահանջներին համարվելու Թուրքիայի գործելակերպը

Հուլիսի 27-ի երեկոյան, ինչպես այդ մասին տեղեկացրել էինք, եռօրյա պաշտոնական այցով Թեհրան էր ուղեւորվել Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը: Դիմավորման արարողությունը կատարվել է հաջորդ օրը Սադաբադի պալատում, որից հետո Էրդողանը շուրջ կես ժամ առանձնազրույց է ունեցել Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահի առաջին տեղակալ Մոհամմադ Ռեզա Արիֆի հետ, այնուհետեւ կողմերն անցել են պատվիրակությունների մասնակցությամբ բանակցությունների:

նակից է Իրանին, տեղի քուրդ առաջնորդներ Ջալալ Թալաբանին ու Մասուդ Բարզանին շարժվում են Վաշինգտոնի հրահանգներով եւ սերտ կապերի մեջ են PKK-ի հետ, կարծում ենք, ավելի պարզորոշ կդառնա քրդական այս կազմակերպության հարցում Էրդողանին ընդառաջելու աննպատակահարմարությունն Իրանի համար:

Այլ կերպ, PKK-ն ահաբեկչական կազմակերպություն հռչակելու Էրդողանի պահանջը միանգամայն ընդունելի է ԱՄՆ-ի համար: Հակառակ դրան ԱՄՆ-ը չի կարող հաշտվել այն մտքի հետ, որ Թուրքիան Իրա-

մերիկյան սպառնալիքներն ու Էրդողանի Իրան կատարած այցելության առնչությամբ Վաշինգտոնի դժգոհությունը, որոնք արժանացան Իսրայելի համանման արձագանքին:

«Ազգը» հուլիսի 24-ի համարում, անդրադառնալով ԱՄՆ-ի ու Իսրայելի համատեղ սպառնալիքներին, կարծիք էր հայտնել, որ վերջիններիս խնդիրն Իրանի նկատմամբ ռազմական գործողությունների դիմելը չէ, այլ սպառնալիքներով երկիրը մշտական լարվածության մեջ պահելը, ինչն իր հերթին վկայում է պարսիկ ժողովրդի դեմ իրականացվող հոգեբանական պատերազմի մասին:

Թուրքական թերթերի տվյալներով, թուրք-իրանական բանակցությունները գլխավորապես ընթացել են PKK-ի իրավաժառանգորդ Քրդստանի ժողովրդավարական կոնգրեսի շուրջ եւ իրանական կողմն, ընդառաջելով Էրդողանի պահանջին, համաձայնել է ահաբեկչական կազմակերպություն հռչակել քրդական այս կառույցը: Այդ թերթերը միաժամանակ նշում են, որ Իրանից ներմուծվող բնական գազի գները վերանայելու առնչությամբ Էրդողանը շարունակում է բանակցել Թեհրանում՝ նշմարելի հաջողությամբ: Ըստ երեւույթին, բանակցությունները շարունակվում են նաեւ իրանական գազը Թուրքիայի տարածքով Եվրոպա դուրս բերելու հարցում:

Իրանում PKK-ի հռչակումը որպես ահաբեկչական կազմակերպության, անկախ Էրդողանի պահանջից, հազիվ թե ձեռնտու լինի իրանական կողմին: Այն առումով, որ Իրանը դրանով իր վրա կգրավի քրդական այս կազմակերպության ագրեսիվ նկրտումները, դա հաջողությամբ կօգտագործվի երկրի ներքաղաքական կյանքի լարվածությունը սրելու փորձեր կատարող Մ. Նահանգները եւ վերջինի համապատասխան աջակցությամբ կսաստկանան դեռեւս հուլիսի 1-ից շարունակվող քրդերի եւ իրանական անվտանգության ուժերի բախումները:

Հաշվի առնելով, որ Հյուսիսային Իրաքը անմիջականորեն սահմանից նպաստավոր պայմաններում բնական գազ ներմուծի, առավել եւս իր երկրի տարածքով իրանական գազն արտահանի եվրոպական շուկա, որովհետեւ գազի ներմուծման գների կարգավորումը կնպաստի դրա ծավալների մեծացմանը, որը նախադրյալներ կստեղծի երկու երկրների տնտեսական համագործակցության հաստատման համար:

Ինչ վերաբերում է Թուրքիայի տարածքով իրանական գազի արտահանմանը Եվրոպա, դա ԱՄՆ-ի համար ավելի քան անընդունելի է, քանի որ ամերիկացիներն Իրանին ցանկանում են տեսնել տնտեսապես թույլ, ներքաղաքական կյանքում անկայուն, տարածաշրջանի երկրների աջակցությունից զուրկ եւ միջազգային ասպարեզում մեկուսացված: Հատկապես ներկա փուլում, երբ Իրանի անմիջական հարեւաններից Աֆղանստանն ու Իրաքն օկուպացված են, իսկ Անդրկովկասում ու Միջին Ասիայում հաստատվել է ամերիկյան ռազմական ներկայություն:

Ստեղծված իրավիճակում իրանական գազը Թուրքիայով Եվրոպա դուրս բերել նշանակում է ի չիք դարձնել Իրանին տարածաշրջանում եւ միջազգային ասպարեզում մեկուսացնելու ամերիկյան միտումները: Թերեւս այս առումով պատահական չէին Էրդողանի այցի նախօրյակին ատոմակայանի գործարկումը կանխելու պատրվակով Իրանին օդային հարված հասցնելու ա-

Կարծիքի համար հիմք էին ծառայել այն դժվարությունները, որոնք ԱՄՆ-ին զրկում են տարածաշրջանում նոր պատերազմ սանձազերծելու հնարավորությունից, ինչպես նաեւ Իրանի պաշտպանողական ներուժը: Ըստ ամենայնի, Էրդողանի այցի առնչությամբ ԱՄՆ-ի ու Իսրայելի դժգոհության հիմքում էլ պետք է դնել Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանին հոգեբանական ճնշման ենթարկելու միտումը: Ակնհայտ է, որ Իրան-Թուրքիա համագործակցությունը, երբ դրա ձեւավորման դեպքում այս երկու երկրներին միանում է նաեւ Սիրիան, հակասում է ինչպես ԱՄՆ-ի, այնպես էլ Իսրայելի տարածաշրջանային քաղաքականության տրամաբանությանը:

Թվում է, թե «Մեծ Մերձավոր Արեւելք» ծրագիրն էլ պիտի հակասի Իրանի քաղաքական շահերին: Եթե Էրդողանն Իրան չի մեկնել այս ծրագիրն ընդունելի դարձնելու առաջադրանքով, եւ նրա համար թուրք-իրանական երկկողմ հարաբերությունների զարգացումն ավելի կարեւոր է, քան Վաշինգտոնի քաղաքական հաշվարկներին համարվելը, ապա այցը կարելի է համարել հաջողված: Այլապես Իրանի հետ համագործակցություն հաստատելու Թուրքիայի վարչապետի պատրաստակամությանն իրանական կողմը չի արձագանքի, բայց դա ամերիկյան պատնեշին անպայման կբախվի:

ՏԱԹՈՐ ՉԱՔՐՅԱՆ

Իսրայելը 100-200 միջուկային ռումբ ունի

Հրեա ֆիզիկոս-ատոմագետ Մորդեխայ Վանունուն, որը 1986 թ. Իսրայելի միջուկային գաղտնիքների հրապարակման համար դատապարտվել էր 18 տարվա բանտարկության, արաբական «Ալ Ուսաթ» թերթին տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ Իսրայելը ներկայումս 100-200 միջուկային ռումբ ունի, ներառյալ նեյտրոնային եւ ջրածնային զենքը:

«Ալ Ուսաթը» լույս է տեսնում Լոնդոնում որպես «Ալ Հայաթ» թերթի հավելված: Վանունուն ավելացրել է, որ եթե ատոմային ռումբը կարող է սպանել 100 հազար մարդու, ապա ջրածնային ռումբի զոհերի թիվը կհասնի միլիոնի:

Այս տարվա ապրիլին բանտից ազատված Վանունուն իրավունք չունի դուրս գալ Իսրայելից, շփվել օտարերկրացիների հետ եւ լրագրողներին պատմել Դիմոնի միջուկային կենտրոնում իր կատարած աշխատանքի մասին: ՌԻԱ գործակալությունը նշում է, որ Իսրայելի իշխանությունները չեն վերացնում միջուկագետի վրա հաստատված սահմանափակումները, նրան վտանգավոր համարելով ազգային անվտանգության համար:

Հարցազրույցում Վանունուն ընդգծել է, որ ինքը կշարունակի պայքարել հանուն միջուկային զինաթափման: Նա մտադիր է իր ծառայությունները առաջարկել Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալությանը եւ դասախոսություն կարդալ Իսրայելի Նազարեթ քաղաքում միջուկային զենքի կիրառման հետեւանքների վերաբերյալ:

Իսրայելական «Մաարիվ» թերթը ոստիկանական աղբյուրներ վկայակոչելով գրում է, որ. «Ընդհանուր անվտանգության ծառայությունն ուշի-ուշով հետեւում է Վանունուի գործունեությանը, որը բնակվում է Երուսաղեմի անգլիկան եկեղեցում: Հակահետախուզությունը տվյալներ է հավաքում, որպեսզի միջուկագետին մեղադրի իր վրա դրված սահմանափակումների խախտման մեջ»:

Ահաբեկիչներն սկսել են օգտագործել հարավաֆրիկյան անձնագրեր

Աֆրիկայում եւ Եվրոպայում ճանապարհորդելիս «Ալ Ղաիդայի» եւ դրա հետ կապված ահաբեկչական մյուս կազմակերպությունների անդամներն սկսել են օգտվել Հարավաֆրիկյան Հանրապետության քաղաքացիների իսկական անձնագրերից եւ ինքնության վկայականներից: Քեյփթաունում կարծում են, որ փաստաթղթերը նրանք հայթայթել են գանազան հանցախմբերի միջոցով:

«Նյու Յորք փոստ» թերթը գրում է, որ ՀԱՀ քաղաքացիությունն իրավունք է տալիս առանց այցագրի մուտք գործել աֆրիկյան մի շարք երկրներ եւ Մեծ Բրիտանիա: Մեկ անձնագրի դիմաց ահաբեկիչները վճարել են 77 դոլար:

Լոնդոնում վերջերս հայտնաբերվել էին հսկայական թվով հարավաֆրիկյան անձնագրեր: Դա կասկածների տեղիք տվեց, եւ ի վերջո քննություն սկսվեց ՀԱՀ կառավարության մակարդակով: Փաստաթղթերով լի տուփերը հայտնաբերվել էին ՀԱՀ-ում սկսված եւ Սիրիայում, Հորդանանում եւ Մեծ Բրիտանիայում շարունակված ոստիկանական հակաահաբեկչական գործողության ընթացքում:

Եվրոպայում ահաբեկիչների առաջին թիրախը կդառնա Բեռլուսկոնին

Իսլամիստների ինտերնետային սայթերից մեկում «Ալ Ղաիդայի» հետ կապված «Աբու Հաֆս ալ Մասրիի բրիգադներ» ահաբեկչական խմբավորումը երեկ հրապարակել է մի հայտարարություն՝ Եվրոպային սպառնալով «արյունալի պատերազմով»: Ըստ որում, ահաբեկիչները Եվ-

րոպայում որպես իրենց առաջին թիրախ նշում են Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի անունը:

Ֆրանսպրեսը մեջբերում է հայտարարության հետեւյալ տողերը. «Այսօր մենք ձեզ արյունալի պատերազմ ենք հայտարարում: Մեր զոհերը չենք դադարեցնի, քանի դեռ չէք եկել»:

Այնուհետեւ նշվում է, որ Եվրոպային Ուսամա բեն Լադենի տված վերջնագրի ժամկետն ավարտվել է հուլիսի 15-ին: Ուստի պատերազմ է հայտարարվում եվրոպական կառավարություններին, ինչպես նաեւ «լռությամբ նրանց աջակցող ժողովուրդներին»:

Ավելի վաղ՝ հուլիսի 16-ին, հիշյալ խմբավորումն Իտալիային սպառնացել էր 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ը հիշեցնող «արյան բաղնիք» սարքել, եթե Հռոմը չազատվի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիից:

Երեկվա հայտարարության մեջ սպառնալիքներ են հասցեագրված առաջին հերթին Իտալիայի կառավարությանը եւ «գարշելի» վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիին, որն իր «ամոթալի ու նողկալի վարքագիծն ընդօրինակել է Ամերիկայից»:

Այնուհետեւ նշվում է, որ իտալացիները եւս կտուժեն իրենց վարչապետի պատճառով: «Անհավատ Եվրոպան իր վարքագծով թիրախ կդարձնի եվրոպական քաղաքները», շեշտում են ահաբեկիչները:

«Աբու Հաֆս ալ Մասրիի բրիգադներ» խմբավորումն ավելի վաղ ստանձնել էր մարտի 11-ին Մադրիդում (191 զոհ), 2003 թ. նոյեմբերին Ստամբուլում (սինագոգներ) եւ 2003 թ. օգոստոսին Բաղդադում (ՄԱԿ-ի կենտրոնակայան) իրականացված ահաբեկչությունների պատասխանատվությունը:

Իրաքում սպանվել են պակիստանցի երկու պատանդներ

Քաթարյան «Ալ Ջազիրա» արբանյակային հեռուստաընկերությունը հաղորդել է, որ ստացել է Իրաքում առեւանգված պակիստանցի երկու պատանդների մահապատիժը պատկերող տեսաերիզ:

Պատանդների առեւանգման մասին «Իրաքի իսլամական բանակ» ծայրահեղական խմբավորումը հայտարարել էր երկուշաբթի օրը: Արաբական հեռուստաալիքներից մեկի եթերում գրոհայինները նշել էին, որ իրենք մահապատժի են դատապարտել պատանդներին, քանի որ Պակիստանը չի բացառում Իրաք զորք ուղարկելու հնարավորությունը:

«Ալ Ջազիրան» հավաստել է, որ իր ստացած տեսաերիզում իրոք երեւում են սպանված պատանդները: Բայց ժապավենը չի ցուցադրվել էթիկական նկատառումներով: Պատանդներից մեկը 49-ամյա ճարտարագետ Ռաջա Ազադն է, մյուսը՝ 29-ամյա վարորդ Սաջադ Նայիմը: Երկուսն էլ աշխատում էին քուվեյթյան «Ալ Թամիմի» ընկերության բաղդադյան բաժանմունքում:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ գրոհայիններն ազատ են արձակել առեւանգված իրաքցի վարորդ Օմար Խալեդ Սուլեյմանին՝ հասկանալով, որ նա լրտեսական գործունեությամբ չի զբաղվել: «Ալ Ջազիրային» տված հարցազրույցում այդ մասին պատմել է ինքը՝ Սուլեյմանը:

Նավթի ներկայիս թանկացման պատճառը «Յուկոսն» է

Երբ ռուսաստանյան «Յուկոս» նավթային ընկերությունը չորեքշաբթի օրը հայտարարեց, որ դատական իշխանությունների կարգադրությամբ ինքն այլեւս չի տնօրինում իր ունեցվածքը եւ կարող է դադարեցնել նավթահանումը, համաշխարհային շուկայում նավթի գները հասան ռեկորդային բարձր մակարդակի: «Յուկոսին» ընկնում է Ռուսաստանի նավթահանույթի 20 տոկոսը: Իսկ Ռուսաստանը նավթ արտահանող 2-րդ խոշորագույն երկիրն է Սաուդյան Արաբիայից հետո:

Նյու Յորքի ապրանքային բորսայում ամերիկյան «թեթեւ» նավթի մեկ բարելի գինը հասավ 42,9 դոլարի, որն աննախադեպ բարձր ցուցանիշ է բորսայի պատմության մեջ: Փորձագետները չեն բացառում, որ ԱՄՆ-ը եւ վառելիքի մյուս խոշորագույն ներմուծողները գներն իջեցնելու համար ստիպված օգտագործեն իրենց նավթի ռազմավարական պաշարները:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ սակարկությունների ժամանակ մեկ բարել «թեթեւ» նավթի գինը հասել է մինչեւ 43,05 դոլարի: Վերլուծաբանների կարծիքով, մինչեւ տարեվերջ մեկ բարելի գինը կարող է հասնել 50 դոլարի:

Միաժամանակ նշվում է, որ սղաճը հաշվի առնելու դեպքում նավթն այժմ կիսով չափ էժան է 1979 թ. համեմատությամբ: Իրանական հեղափոխությունից հետո մեկ բարել նավթը 2003 թ. գներով գնահատվում էր մոտ 80 դոլար:

ԱՄՆ էներգետիկայի նախարարության շաբաթական վերջին հաշվետվությունը ցույց տվեց, որ երկրում անմշակ նավթի պաշարներն աճել են աննշան չափով, հասնելով 300,5 մլն բարելի, իսկ բենզինի պաշարները կրճատվել են: Միեւնույն ժամանակ նավթի ներմուծման օրական ծավալները հասել են 11,3 մլն բարել ռեկորդային մակարդակի:

Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպության՝ OPEC-ի նախագահ Պուռնոմո Յուսգիանտորոն հայտարարել է, թե կազմակերպությունը բոլոր հնարավոր միջոցները ձեռնարկում է նավթի գներն իջեցնելու համար: OPEC-ի երկրներն ամեն օր արդյունահանում են 30 մլն բարել նավթ. դա առավելագույն ծավալն է վերջին 25 տարում: OPEC-ում կարծում են, որ մեկ բարելի նպատակահարմար գինը պետք է 30 դոլարից ցածր լինի:

Գ. Ք.

«Համաստեղուս 2003»-ը՝ նվիրված Էդվարդ Ջրբաշյանին

ԵՊՀ արտասահմանյան գրականության եւ գրականության տեսության ամբիոնը 2-րդ տարին է ներկայացնում է հոդվածների «Համաստեղուս» ժողովածու, որն ընդգրկում է ամբիոնի դասախոսական եւ ասպիրանտական կազմի գիտական հրապարակումները՝ գրականագիտության, գրականության տեսության, գեղագիտության, արվեստաբանության ամենատարբեր հարցերի շուրջ:

2003 թ. «Համաստեղուսը» նվիրված է 20-րդ դարի հայ գրականագիտական մտքի զարգացման մեջ կարեւոր դեր ունեցած անվանի գիտնական Էդվարդ Ջրբաշյանի ծննդյան 80-ամյակին: Բանասիրական գիտությունների թեկնածու Մագդա Ջանփոլադյանի «Անշահախնդիր նվիրում գրականությանը» հոդվածը՝ նվիրված ակադեմիկոս Ջրբաշյանի հիշատակին, անդրադարձ է գրականագետի պատկառելի ժառանգությանը՝ մենագրություններին, ուսումնասիրություններին, հոդվածներին, դասագրքերին, բառարաններին, մասնավորաբար կարեւորված է Ջրբաշյանի վաստակը թումանյանագիտության զարգացման ասպարեզում, եւ նրա դերը թումանյանական տարբեր հրատարակություններ կազմակերպելու եւ իրականացնելու գործում (Հովհ. Թումանյանի երկերի ակադեմիական ժողովածուի տասհատորյակը):

Ժողովածում ընդգրկում է Հենրիկ Էդոյանի, Յուրի Խաչատրյանի, Վահան Նավասարդյանի, Աշխեն Ջրբաշյանի, Կարեն Մաթինյանի, Նորայր Սանթրոսյանի, Ավիկ Իսահակյանի, Գայանե Թոռոսյանի, Լարիսա Մնացականյանի եւ այլոց 26 ուսումնասիրությունները՝ գրականության տեսություն, արտասահմանյան գրականություն, համեմատական գրականագիտություն, հայ գրականություն ենթաբաժիններով: Առանձնացնենք մեր կարծիքով առավել ուշագրավ հոդվածները:

Նախընթաց՝ խորհրդահայ շրջանի գրականագիտության մեջ դոմինանտ դավան պոեզիայի սերերոտիպ ընբռնումներից միանգամայն տարբեր է՝ Պ. Դուրյանի հանճարեղ «Տրտունջք» բանաստեղծության Հենրիկ Էդոյանի մեկնաբանությունը: Առաջին անգամ բանաստեղծությունը ուսումնասիրված է տեքստային բարդ կառուցվածքային տեսանկյունից՝ բարփանցված ստեղծագործության ներքին ինֆորմացիայի ամենախոր շերտերը: Ըստ որի անհատի ողբերգական կեցությունը աշխարհում, մարդու հոգեւոր էվոլյուցիոն ընթացքը, նրա անընդհատական ընդվզումներն ու պարտությունները, որ «Տրտունջքի» բանաստեղծական դրամաշիզմի հիմքում են ընկած, աստվածամարտության դրսեւորում չէ բնավ, ինչպես ներկայացվում էր առաջ, այլեւ մերձեցում եւ աղերս առ Աստված:

Բանաստեղծության կոնֆլիկտային զարգացումը՝ կոմպոզիցիոն 2 մասերով, բանաստեղծի եւ Աստծո սուր բախումից անցումը անձնական, մեղմ երանգների, ըստ էության, մարդու՝ Աստծո ընկալման տարբեր փուլերն են՝ Հին Կտակարանի օրենքի Աստծուց դեպի Նոր Կտակարանի սիրող ու ներող Աստված, մոտեցումը քրիստոնեական բարձրագույն արժեքի՝ տիեզերական սիրո գաղափարին:

«Գեղեցիկի տեսությունը Կանտի գեղագիտական համակարգում» ուսումնասիրության մեջ Աստղիկ Բեքմեզյանը անդրադառնում է իմաստասերի գեղագիտական հայացքներին՝ ելնելով նրա բանականության եւ գի-

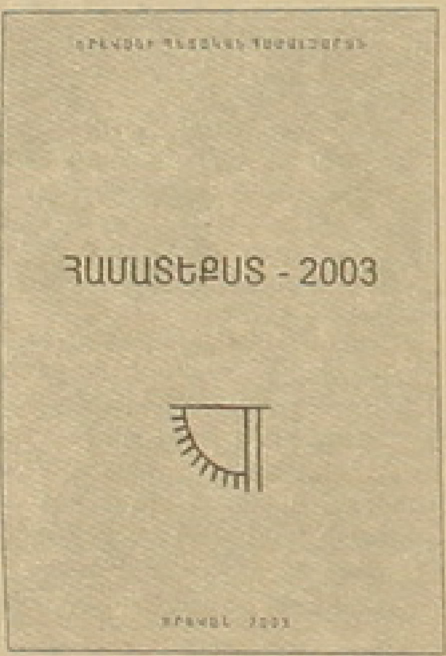

տակցության առանձնահատկությունների մասին ուսմունքից, ճանաչողական համակարգի հիմնական սկզբունքից:

Արվեստաբան Մարտին Միխայելյանը Վարդգես Սուրենյանցի 1907 թ. ստեղծված «Սալոմե» կտավի առիթով անցում է կատարում Բոտտիչելլիի, Տիցիանի, Ջոտտոյի, Դոնատելլոյի գործերում կերպավորված Սալոմեներին, անդրադարձ կատարում նաեւ համաշխարհային գրականության այն որոշ ստեղծագործություններին, (Օսկար Ուայլդ «Սալոմե»), որոնցում արծարծված է հիշյալ թեման (աստվածաշնչյան հայտնի դրվագը):

Շվեյցարացի անվանի գրող, դրամատուրգ Մաքս Ֆրիշի օրագրերին է անդրադառնում Կարեն Մաթինյանը, որպես հիմնական առանձնահատկություն նշելով այդ օրագրերի գրական բնույթը՝ բարոյականության, մշակութային հարցերի ուղղվածությամբ, որով դրանք տարբերվում են սովորաբար ինքնակենսագրական տարբերով հագեցած դասական օրագրությունից:

Ալ. Պուշկինի եւ Ավ. Իսահակյանի ստեղծագործությունների գրական աղերս-առնչություններին է վերաբերում Ավիկ Իսահակյանի հոդվածը՝ նկատի ունենալով երկու մեծ բանաստեղծների գործերի ժողովրդայնությունը, ընդհանուր թեմաները, մոտիվները, բանահյուսական ժանրերի մշակումները եւ այլն:

Բավական հետաքրքրություն է ներկայացնում Գայանե Թոռոսյանի «Դոկտոր Ֆաուստի պատմությունը եւ Գյոթեի «Ֆաուստի» հայերեն թարգմանության խնդիրը» ուսումնասիրությունը, որում հեղինակն անդրադարձել է առեղծվածային Ֆաուստի կյանքի մասին պատմող առաջին՝ 1587 թ. եւ հետագա շարադրանքներին (Ֆաուստ-գիտնականից մինչեւ Ֆաուստ-սատանայի ոգու կամակատար) ընդգծելով նման բարդագույն ստեղծագործության հայերեն (եւ առհասարակ որեւէ այլ լեզվով) թարգմանության պարագայում թարգմանչի՝ ժամանակի բանահյուսական աղբյուրների, միջնադարյան կրոնափիլիսոփայական եւ ընդհանուր գեղագիտական հայացքների իմացության անհրաժեշտությունը: Հարցը մասնավորված է հայերեն մի շարք թարգմանությունների առանձին օրինակներով:

Յուրի Խաչատրյանը ներկայացնում է Կ. Զարյանի «LA TOUR DE BABEL» («Բաբելոնյան աշտարակ») ամսագրի՝ 1925 թ. նոյեմբերին լույս տեսած եզակի համարի ստեղծման պատմությունը եւ մանրամասն նկարագրությունը: Հայաստանում իր գրական մտահղացումները իրագործելը անկարելի համարած եւ 1924 թ. Փարիզում հաստատված Կ. Զարյանը եվրոպական մշակութային ամենաեռուն մթնոլորտում փորձեց ստեղծել իր գրական-գեղարվեստական պարբերականը՝ ֆրանսերենով: Նպատակադրվելով իր շուրջը հավաքել ժամանակի լավագույն ստեղծագործող ուժերին՝ նա անձամբ նամակներ էր հղում նշանավոր մարդկանց (Սեն Պոլ Ռուի, Անդրե Սալմոն, Պիկասսո, Ձ. Վաննիկոլա եւ ուրիշներ)՝ համագործակցելու իր հետ: Յուրի Խաչատրյանն ամենայն մանրամասներով է ներկայացնում ամսագիրը՝ սկսած գեղարվեստական, տեխնիկական ձեւավորումից մինչեւ բովանդակությունը: Շնորհիվ գրականագետի արվեստաբանական դիտարկումների եւ իմացությունների, հոդվածն ստանում է նաեւ ճանաչողական-տեղեկատվական նշանակություն՝ 20-րդ դարասկզբի մշակութային շատ իրողությունների ներկայացմամբ: Սույն հոդվածն առաջին անգամ տպագրվել է «Ազգ» օրաթերթի այս տարվա ապրիլի 17-ի մշակութային նեղիրում:

Հայ գրականության ամենաբացառիկ երեւույթներից մեկին, ժամանակի ամենից զարգացած մտավորական, մտածող, գեղագետ, գրող եւ ճննադատ Եղիա Տեմիրճիպաշյանին է անդրադառնում Լարիսա Մնացականյանը, ներկայացնելով գրաքննադատի արտադրանքը, նրա վերաբերմունքը Ա. Արփիարյանի, Հ. Պարոնյանի, Տ. Կամսարականի, Արփիարի Տյուսաբի, Գր. Օտյանի, Ռ. Պերպերյանի ստեղծագործությունների նկատմամբ, ուրվագծելով Տեմիրճիպաշյան մտավորականի եւ գործչի դիմանկարը:

Թեմաների լայն ընդգրկումով եւ բազմազանությամբ ժողովածուն ընդհանուր առմամբ հաջողված լինելով, ունի, սակայն, տեխնիկական, տպագրական որոշ թերություններ:

ՄԵԼԻՆԵ ՓԱՓԱԶՅԱՆ

Նորա Արմանին միշտ բարշունի վրա

«Արմանին ապացուցում է, որ չափազանց բնական խաղ ներկայացնող դերասանուհի է եւ գերազանց հեքիաթասաց: Նրա հանգիստ, ոչ հավակնոտ սոփեստությունը նրան տալիս է այլերկրայինի եւ միաժամանակ մտերիմ հարեւանի հատկություն, որով եւ նա կարողանում է իր իշխող դերը բեմի վրա պարտադրել հանդիսատեսին: Նրա իմաստուն, արտահայտիչ աչքերը հաղորդակցության գլխավոր ազդակներն են: Դրանք շատ բան են ասում նրա մասին: Դրանք կարող են ծիծաղել կամ լացել իր դեմքից անկախ: Այդ ազդակին միանում է նաեւ նրա ճառագայթող, պայծառ ժպիտը կամ դրա բացակայությունը: Նա իր պատմությունը համեմում է իր պատի ու տա-

տի հանդիպման եւ իր ԱՄՆ գաղթելու մանրամասներով եւ այդ ամենը այնքան վարպետորեն է կատարում, որ հանդիսատեսի ուշադրությունը գամված է պահում իր վրա»: Այսպես է արտահայտվել «Թեատր ռեվյու» պարբերականում արվեստաբան Մաթյու Մուրեյն անդրադառնալով Նյու Յորքում «Միդթաուն ինտերնեշնլ թեատր ֆեստիվալին» մասնակցող ճանաչված դերասանուհի Նորա Արմանիի 80 րոպե (առանց ընդմիջման) տեւողությամբ «Բազմոցի վրա Նորա Արմանիի հետ» մեկ դերասանի ներկայացմանը, որը մինչեւ հուլիսի 30-ը շարունակվելու է:

Հիշեցնենք, որ Արմանիի նույն ներկայացումն ԱՄՆ-ի տարբեր փառատոներում արդեն իսկ բազմիցս արժանացել էր բարձր գնահատականների:

Հ. Օ.

Անդրեյ Կուրկովի ճանապարհորդ պինգվինը

Ուկրաինայի գրողների միության ղեկավար Անդրեյ Կուրկովը համբավ ձեռք բերեց 1999 թ. Գերմանիայում իր «Պինգվին» վեպի հրատարակման շնորհիվ, թեեւ հայրենիքում այն լույս էր տեսել ավելի վաղ՝ 1996 թ.: Այս տարվա հունիսին Ֆրանսիայում լույս տեսավ հեղինակի «Պինգվինները երբեք չեն մրսում» վեպը, որը նախորդի շարունակությունն է: Կուրկովի վերջին գործը «Նախագահի վերջին սերը» վեպն է:

«Մոնդ» թերթի գրական ներդիրը որոշ տեղեկություններ է տալիս Անդրեյ Կուրկովի մասին, որն իր վեպերի հերոս պինգվինի պես սիրում է ճանապարհորդել, կյանքում բավական գործունյա մարդ է, ունեցել է տարբեր զբաղմունքներ, զինվորական ծառայության ընթացքում նույնիսկ բանտապահ է եղել:

«Պինգվին» վեպը հետխորհրդային աշխարհի ողբերգական նկարագրություն է: Շփոթահար պինգվինը ծվարել է ինչ-որ բնակարանում, քանի որ Կիեւի կենդանաբանական այգին այլեւս միջոցներ չունի նրան կերակրելու համար: Դա կոմունիզմի փլուզումից հետո իրեն կորցրած խորհրդային մարդու այլաբանական կերպարն է: Կուրկովը մաֆիայի եւ կաշառախոսի ճարակ դարձած հասարակությունը նկարագրում է թեթեւ եւ միաժամանակ սեւ հումորով: Վեպի վերջում պինգվինը հայտնվում է հիվանդանոցում, մինչդեռ գլխավոր հերոս Վիկտորը Անտարկտիկա է թռչում մաֆիայից փախչելու համար:

Գերմանացի ընթերցողները մի անիթով Կուրկովին հարցրին, թե նա ինչու է պինգվինին թողնում լքված վիճակում: Իրեն մեղավոր զգալով, հեղինակը որոշեց շարունակել պատմությունը եւ գտնել երջանիկ ավարտ: Նոր վեպում իրադարձությունները նոր ընթացք են ստանում: Անտարկտիկա հասնելուց առաջ պինգվինը շատ բաներ է տեսնում: Վիկտորն իր ճանապարհորդ պինգվինին փնտրում է Մոսկվայի խարդախ բանկատերերից մեկին պատկանող կենդանաբանական այգում, բայց, ի վերջո, գտնում է հակամարտություններով լի Չեչնիայում:

Կուրկովն իրականում ոչ թե նկարագրում է Չեչնիայի պատերազմը, այլ անուղղակիորեն ցուցադրում է բռնությունների ծիծիմությունն ու անհեթեթությունը: Նրա պատկերած իրավիճակները թվում են անհեթեթ, բայց հաճախ իրականության փոքր-ինչ ձեւափոխված ու թանձրացված արտահայտությունն են:

Ինչպես վեպերում, այնպես էլ կյանքում Կուրկովն ամեն ինչի մասին պատմում է հումորով: Վերհիշում է, որ իր առաջին գիրքը լույս է տեսել Խորհրդային Միության փլուզումից ընդամենը երկու շաբաթ առաջ: Խոշոր գումար պարտք վերցնելով, Ռուսաստանում ձեռք է բերել 16 տոննա թուղթ, ապա ստիպված է եղել անձամբ զբաղվել գրքի իրացման գործով, քանզի վաճառահանման ընկերության պատասխանատուն վարկ ստանալուց հետո անհետացել էր:

«Հարկավոր էր փոխադրամիջոց գտնել դեռեւս չվաճառված 10 հազար գրքերը տեղափոխելու համար: Ի վերջո, ինձ հաջողվեց գտնել հուղարկավորման բեռնատար ավտոմեքենա: Գործն ավարտեցինք առավոտյան, եւ մեքենան կարողացավ հասնել ժամը 11-ին նախատեսված թաղման արարողությանը», պատմում է Կուրկովը:

Իր գրքերը վաճառելու նպատակով նա վերածվեց մարդ-գովազդի, կրելով «Հեղինակ» մակագրությամբ մի ցուցանակ: Երբ փողոցում գիրք էր վաճառում, նրան մոտեցավ տեղացի մաֆիականներից մեկը եւ վարձ պահանջեց: «Նրան առաջարկեցի իմ գրքերից մեկը, բայց ասաց, որ ինքը չի կարդում», վերհիշում է Կուրկովը: Գրքի իրացումից հետո մնում է 700 դոլար եկամուտ, որով նա ձեռք է բերում համակարգիչ:

Իրեն լենինգրադցի եւ ոչ թե պետերբուրգցի համարող Կուրկովն ասում է. «Ես հետխորհրդային մարդ եմ»: Որոշ ժամանակ ապրել է Մեծ Բրիտանիայում (կինն անգլուհի է), բայց փոքր-ինչ հիասթափված է Արեւմուտքից: «Ուկրաինայում միջանձնական հարաբերություններն ավելի սերտ են եւ բարեկամական: Հասարակությունը շատ արագ է զարգանում: Երկիրը դեռ 12 տարեկան է եւ անկայուն: Բայց երբ ավելի կայուն եւ խաղաղասեր դառնա, նվազ հետաքրքրական կլինի», եզրակացնում է Կուրկովը:

Իրոք, այդ դեպքում ինչ է անելու նրա պինգվինը:

Պ. Ռ.

Հանուն արդարության եւ ընդդեմ մոռացության

«Այս վերջին երգը («Գիշերային գնացքը»՝ գրված Կլոդ Կարիերի տեքստի հիման վրա) հիշողության նկատմամբ իմ պարտականությունն է: Սպասում եմ, որ մարդիկ գիտակցեն, թե ինչ է տեղի ունեցել, եւ բոլորը միասին որոշեն գործել եւ քայլել առաջընթացի ու ոչ թե հետընթացի ուղիով: Բոլոր տեսակի անարդարությունների դեմ ընդվզելն ինձ համար մշտապես եղել է շարժիչ ուժ: Վաղ թե ուշ Թուրքիան պիտի կարողանա փոխել իր դիրքորոշումն ու ընդունել իր սխալները»: Նման խոսքերով է ավարտել իր ելույթը Սեն Ժերմենի ներշնչող մուսան՝ անվանի երգչուհի Ժուլիետ Գրեկոն, որն իր հզոր ու հուզաթաթախ ձայնով առինքնել է Մարսելի «Դոկ դը սյուդ» ակումբում ապրիլյան հուշաշոքի առթիվ հավաքվածներին: Ըստ «Ֆրանս-Արմենի» պարբերականի (թիվ 242) լրատվության, հավաքը «Ամնեզի էնտերնասիոնալ» (մոռացության տվող միջազգային ողբերգություններ) ակցիայի շրջանակներում կազմակերպել էր Ֆրանսիայի հայ երիտասարդություն (JAF) հասարակական կազմակերպությունը: Հավաքի ավելի քան 2500 հայ եւ ֆրանսիացի մասնակիցներն իրենց զայրույթն են արտահայտել աշխարհի տարբեր անկյուններում կատարված ցեղասպա-

նությունների եւ մանավանդ 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության նկատմամբ Թուրքիայի ներկա կառավարության որդեգրած ժխտողական քաղաքականության դեմ: Ելույթներ են ունեցել ԺԱՖ-ի նախագահ Ֆրանկ Ձեռահյանը, իրավաբան Յան Յուրովիցը, պատմության դասախոս Սոֆի Ֆեռաջյանը, Ժան-Նոել Գերինին, Միշել Վոզելը եւ ուրիշներ: Ժուլիետ Գրեկոն կատարել է անցյալում ունկ դափնիներ խլած իր հանրահայտ «Գեղեցիկ աղջիկը», «Փոքրիկ ձկնիկը», «Փոքրիկ թռչունը», «Կորցրած փոքրիկ պարահանդեսը» եւ այլ երգեր:

Հ. Օ.

Մարիուպոլում 0-2 հաշվով կրած պարտությունը հաշվեսու խաղում «Բանանցին» թելադրում էր լուծել երկու խնդիր: Նախ անհրաժեշտ էր չափազանց ուշադիր գործել պաշտպանությունում, քանի որ բաց թողած նույնիսկ մեկ գնդակը ճակատագրական կլիներ: Իսկ ամենակարեւորը՝ դաշտի տերերը պետք է ակտիվ հարձակողական գործողություններ ծավալեին՝ ձգտելով ռեւանշի հասնել մրցակցի նկատմամբ եւ վերացնել երկու գնդակի տարբերությունը: Ցավոք, «Բանանցին» չհաջողվեց ոչ առաջին, ոչ էլ երկրորդ խնդիրը:

«Բանանց»-«Իլյիչեւեց»՝ 0-2 (0-1)
29 հուլիսի, Երեւան, «Հանրապետական» մարզադաշտ:

Մրցավար՝ Ջոյերի վան դե Վելդե (Բելգիա):

«Բանանց»-Թեյմուր Գանիեւ, Կարեն Սիմոնյան, Արտյոմ Եվլանով, Սերգեյ Էրզրումյան (Աշոտ Գրիգորյան, 46), Հովհաննես Դեմիրճյան, Արտաշ Առաքելյան, Արտյոմ Պոդդայնի, Դմիտրի Կոնդրաշենկո (Արշակ Ամիրյան, 79), Արթուր Մինասյան, Նշան Էրզրումյան, Ալբերտ Խսկոյանց (Ռոմեո Ջենեբյան, 46):

«Իլյիչեւեց»-Անդրեյ Նիկիտին, Օլեգ Կրասնոպորով, Դմիտրի Եսին, Սերգեյ Զակարլյուկա, Սերգեյ Գրիբանով (Իվան Կրիվոշեենկո, 72), Վալենտին Պլատոնով (Նիկոլայ Գիբալյուկ, 80), Ալեքսանդր Մալցեւ, Անդրեյ Բոյկո, Անդրեյ Կոնյուշենկո, Սերգեյ Շիշչենկո, Էդուարդ Ցիխմեյստրուկ (Գենադի Զուբով, 72):

Գոլերը՝ Եսին (30), Պլատոնով (77): 59-րդ րոպեին Զակարլյուկան չիրացրեց 11 մ հարվածը:

Առանց գոլի չկա հաջողություն

Գոլային պահերի իրացումը հայ ֆուտբոլիստների աքիլլեսյան գարշապարն է

Այս էլ որերորդ անգամ եվրոգավաթների մրցաշարերում հայ ֆուտբոլիստներն անկարող են լինում գրավելու մրցակցի դարպասը: Գոլային պահերի իրացումը դարձել է մեր ֆուտբոլիստների աքիլլեսյան գարշապարը:

Թվում էր, թե ուկրաինացիները սեփական հարկի տակ երկու գնդակի առավելության հասնելով, Երեւանում կանցնեին խուլ պաշտպանության: Սակայն խաղի հենց սկզբից նրանք հասկացրին, որ բնավ էլ այդ մտադրությամբ չեն ժամանել մրցավայր: «Իլյիչեւեցը» բավական հմտորեն էր կազմակերպում արագ հակագրոհները եւ վտանգավոր պահեր ստեղծում «Բանանցի» դարպասին: Ճիշտ է, արդարության դեմ չմեղանչելու համար հարկ է նշել, որ «Բանանցը» գրեթե ողջ հանդիպման ընթացքում անցկացրեց ակտիվ հարձակողական խաղաոճով: Դաշտի տերերը խաղային եւ տարածքային նկատելի առավելություն ունեին, սակայն, ցավոք, այդպես էլ չկարողացան գեթ մեկ անգամ օգտագործել գոլային նպաստավոր պահերը: Միայն Նշան Էրզրումյանը մի քանի անգամ պարտավոր էր գրավել մրցակցի դարպասը, սակայն հարմար դիրքերից աններելիորեն վրիպեց: Նշանի օրինակին հետեւեցին նաեւ նրա խաղընկերները: Իսկ ահա հյուրերը, որոնք, անկեղծ ասած, իրենց խաղամակարդակով բնավ էլ չէին գերազանցում «Բանանցին», երկու անգամ հմտորեն օգտագործեցին մրցակցի կոպիտ սխալները: Երկու դեպքում էլ պաշտպանների անփույթ խաղի հետեւանքով հյուրերը գլխի հարվածով գրավեցին դարպասը: Հաշիվը կարող էր ավելի խոշոր լինել, եթե Գանիեւը չցուցադրեր իր վարպետությունը, երբ նրա դարպասին նշանակվեց 11 մ հարված: Հատկանշական է, որ երբ երկրորդ գնդակը հայտնվեց «Բանանցի» դարպասում, հանդիսականներից շատերը ցուցադրաբար լքեցին մարզադաշտը: Իսկ երբ թիմերը դուրս էին գալիս խաղադաշտից, մեր ֆուտբոլիստներին ուղեկցեցին «Ամոթ «Բանանցին» արտահայտությամբ: Եվ նրանք իրավացի էին: Հայ ֆուտբոլասերներին, իրոք, կարելի է կարեկցել: Ամեն անգամ նրանք մեր թիմերի հաջողությանն ականատես լինելու ակնկալիքով են մարզադաշտ հաճախում, սակայն գլխիկոր ու վրդովված են հեռանում:

United Nations Development Programme

UNDP

Vacancy Announcement

The United Nations Development Programme in Armenia announces opening for the following position:
Post title: Project Coordinator for the Project "Gender and Politics Programme in Southern Caucasus: Georgia and Armenia"
The incumbent, under supervision of the UNDP Resident Representative, will carry out overall coordination of the Project activites. In particular s/he will be responsible for:
- Leading, supervising and monitoring overall operation activities and phases of the Project;
- Liaising with Government entities on consultations related to the expected commitments;
- Liaising with Donor entities on consultations related to the expected commitments, in close cooperation with the UNDP Portfolio Manager;
- Liaising with Georgian key stakeholders on both NGO and Governmental levels;
- Managing financial inputs delivery and ensuring planned outputs as per Project Document and work plan;
- Updating work plan;
- Ensuring preparation of the project budget revisions, when necessary;
- Monitoring the project budget execution;
- Establishing project administrative structures, ensuring its efficient operation;
- Reporting to the UNDP on financial and operational status of the Project;
- Initiating with the local and regional Government counterparts, and in collaboration with Donors, on building national and regional capacities, on a successful elaboration of a regional strategy on gender development and strengthening gender mechanisms nationally and regionally.
- Organizing local and regional seminars;
- Other related duties.

Duration: 3 months probation with extension up to 1 year.
Qualifications:
Education: Advanced University degree in political science and gender issues or related field.
Experience: At least 8 years of related professional experience at national level and at least 5 years working experience with international organisations. Good knowledge of women's situation and the legal framework of gender issues in the country; ability to analyse problems, make recommendatios, and present proposals for improvement or change in policies and procedures. Ability to express ideas clearly and concisely, both orally and in writing. Demonstrate initative, tact and high sense of responsibility and discretion. Good communications skills, readiness to learn about the UN in general and UNDP in particular. Capacity to take initiative and good judgment in understanding of her/his responsibilities.
Computer Skills: Proficiency in the usage of computers and office software package (MS Word, Excel, Power Point) and competency in the handling of web based management systems (Internet, Intranet).
Languages: Proficiency in English, Armenian and Russian.
Applications can be delivered to the UN House Security Desk (14 K. Liebknecht Str.), to the attention of Ms. Naira Olkinyan.
A complete application form should consist of:
1. A letter of motivation (in English);
2. A full CV accompanied by a recent identity photograph;
3. Copies of diploma (s);

Deadline: 5 August, 12:00.
Only short listed applicants will be contacted.

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

Դաշտի տերերն ավելի ուժեղ գտնվեցին

Կայացան չեմպիոնների լիգայի որակավորման երկրորդ փուլի եւս 8 հանդիպումներ: Եթե առաջին օրը տեղի ունեցած 6 հանդիպումներից միայն երկուսում էր դաշտի տերերին հաջողվել խաղն ավարտել ոչ-ոքի, ապա այս անգամ արդեն հյուրերին մեծ դժվարությամբ հաջողվեց ընդամենը մեկ հաղթանակ տոնել: Այն իր օգտին գրանցեց Ռումինիայի «Դինամոն»՝ հյուրընկալվելիս հաղթելով Սլովակիայի «Ժիլինային»: Ընդ որում, գոլը խփվեց 87-րդ րոպեին Դանչիլեսկուի կողմից: Դաշտի տերերն այս անգամ տոնեցին 3 հաղթանակ: «Բրյուգեն» առավելության հասավ Պլովդիվի «Լոկոմոտիվի» նկատմամբ (2-0): Ընդ որում, երկու գոլերն էլ խաղի վերջին 20 րոպեներին խփեց Բոսկո Բալաբանը: Բավական համառ մրցապայքարում խորվաթական «Հայդուկը» 3-2 հաշվով հաղթեց իռլանդիայի «Շելբուռնին»: «Ռոսենբորգը» պարտության մատնեց Մոլդովայի չեմպիոն «Շերիֆին» (2-1), ընդ որում հաղթական գոլը խփվեց խաղավարտից ընդամենը 5 րոպե առաջ: Մյուս հանդիպումներում գրանցվեց ոչ-ոքի՝ «Յուրգորդեն»-«Կաունաս»՝ 0-0, «Ապոել»-«Սպարտա»՝ 2-2, «Սկոնտո»-«Տրաբզոնսպոր»՝ 1-1, «Յանգ բոյզ»-«Ցրվենա զվեզդա»՝ 2-2:

ՈւԵՖԱ-ի գավաթի որակավորման առաջին փուլի արգելքն առաջինը հաղթահարեց Էստոնիայի «Լեւադիան»: Հյուրընկալվելիս էստոնացի ֆուտբոլիստները 3-1 հաշվով պարտության մատնեցին իռլանդական «Բոհեմիանսին»: Մրցակիցների առաջին հանդիպման ժամանակ դարպասները մնացել էին անառիկ:

Մորոզեւիչի վստահ հաղթանակը

Բիլի գրոսմայստերական մրցաշարում գերազանց է հանդես գալիս ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մորոզեւիչը: 9-րդ տուրում սեւերով հաղթելով Յանիկ Պելետյեին, Մորոզեւիչը մրցաշարի ավարտից մեկ տուր առաջ ապահովեց առաջին մրցանակը: Ռուս գրոսմայստերը հասել է բավական բարձր արդյունքի՝ 7 միավոր 9 հնարավորից: 2-րդ տեղում ընթացող Կրիշնան Շաշիկիրանը նրան զիջում է 1,5 միավորով: Շաշիկիրանը ոչ-ոքի խաղաց Բաքրոյի հետ: Խաղաղ ելք ունեցավ նաեւ Պոնոմարյով Մակշեյն պարտիան: Պելետյեն, Պոնոմարյովն ու Բաքրոն վաստակել են 4-ական միավոր, իսկ Մակշեյնն ունի 2,5 միավոր: Ավարտական տուրում կմրցեն Մորոզեւիչ-Պոնոմարյով, Բաքրո-Պելետյե, Մաքշեյն-Շաշիկիրան զույգերը:

«Բավարիան» եզրափակիչում

Գերմանիայում ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանը սկսվել է լիգայի գավաթի հանդիպումներով: Արդեն հայտնի է այդ մրցաշարի եզրափակչի մասնակիցներից մեկը: Դա Մյունխենի «Բավարիան» է, որը կիսաեզրափակչում 3-0 հաշվով հաղթել է Լեւերկուզենի «Բայերին»: Ֆելիքս Մագաթի սաները գերազանցեցին մրցակցին: Արդեն 5-րդ րոպեին Զե Ռոբերտոն բացեց հաշիվը: Ընդմիջումից հետո Բալակը եւ Ֆրինգսը եւս երկու անգամ ստիպեցին «Բայերին» խաղը վերսկսել դաշտի կենտրոնից: Եզրափակիչում «Բավարիայի» մրցակիցը հայտնի կդառնա «Վերդերի» եւ «Շտուտգարտի» մրցավեճում:

Մաթեուսը դեմ է Կլինսմանի նշանակմանը

Գերմանիայի հավաքականի նախկին ավագ, ներկայումս Հունգարիայի ազգային ընտրանու գլխավոր մարզիչ Լոթար Մաթեուսը քննադատել է երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Գերհարդ Մայեր-Վերֆելդերին՝ Յուրգեն Կլինսմանին հավաքականի ղեկը վստահելու համար: Ըստ Մաթեուսի, այդ նշանակումը կատարվել է որոշակի նկատառումներից ելնելով: Մաթեուսի կարծիքով, Վերֆելդերը շահագրգռված է, որ հավաքականում աշխատեն այն մարդիկ, որոնց հետ ինքը նախկինում աշխատել է «Շտուտգարտում», երբ այդ ակումբի նախագահն էր: Հենց այդ ժամանակ էլ «Շտուտգարտում» խաղում էր Կլինսմանը: Մաթեուսը նաեւ զարմացած է, որ թեեւ Կլինսմանը մարզչական որոշակի փորձ չունի, սակայն նրան վստահվել է այդ պատասխանատու պաշտոնը: Նա նաեւ տարակուսանք է հայտնել, որ բնակվելով ԱՄՆ-ի Կալիֆոռնիա նահանգում, Կլինսմանը հնարավորություն չի ունենա հետեւելու Բունդեսլիգայի առաջնության հանդիպումներին եւ հետեւաբար նրա համար դժվար կլինի հավաքականի թեկնածուներ ընտրելը:

Թյուրամը հրաժեշտ կտա հավաքականին

Ֆրանսիայի հավաքականի պաշտպան Լիլիան Թյուրամը որոշել է այլեւս հանդես չգալ երկրի ազգային հավաքականում, որի կազմում անցկացրել է 103 խաղ: 32-ամյա ֆուտբոլիստը նշել է, որ եկել է ժամանակը հրաժեշտ տալու հավաքականին եւ ճանապարհը զիջելու երիտասարդներին: Նշենք, որ «Յուվենտուսի» ֆուտբոլիստը Եվրո-2004-ում իր խաղընկեր Զինեդին Զիդանի, պորտուգալացի Ֆիգուի եւ չեխ Պոբորսկու հետ նոր ռեկորդ սահմանեց՝ եզրափակիչ փուլի հանդիպումներում անցկացնել 14 խաղ:

Կապսիսն էլ հեռացավ ԱԵԿ-ից

Հունաստանի հավաքականի կազմում Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսին արժանացած եւս մեկ ֆուտբոլիստ՝ Միխալիս Կապսիսը նոր մրցաշրջանում հանդես կգա նոր ակումբում: Նա Հունաստանի ԱԵԿ-ից տեղափոխվել է ֆրանսիական «Բորդո»՝ երկու տարվա պայմանագիր կնքելով ակումբի հետ: 30-ամյա կենտրոնական պաշտպանը ԱԵԿ-ի հետ պայմանագիրը չեղյալ էր համարել եւ դարձել էր ազատ գործակալ: ԱԵԿ-ը ֆուտբոլիստին խոշոր գումար է պարտք եւ այդ պարտքի դիմաց նրան ազատ խաղացողի կարգավիճակ շնորհեց: Նույն պատճառաբանությամբ թիմից հեռացել են նաեւ Թեոդորոս Զագորակիսը, Վասիլիոս Ցարտասը, Վասիլիոս Լակիսը, Դիմիտրիոս Նալիցիսը եւ Միխալիս Կասապիսը:

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Առողջապահության նախարարության տեսչական կարգավիճակ ունեցող Երեւանի տեսչական հենակետային բժշկական քոլեջը (նախկինում բազային բժշկական ուսումնարանը) ընդունվողների համար հայտարարում է 2004-2005 ուստարվա ընդունելություն վճարովի հիմունքով.

Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր (10-ամյա) եւ ընդհանուր հիմնական (8-ամյա) կրթությամբ՝ ***քույրական գործ, մանկաբարձական գործ, դեղագործություն, ատամնատեխնիկական գործ մասնագիտությունների գծով:***

Ուսումնական գործընթացն իրականացվում է միջազգային չափանիշներին համապատասխանող չափորոշիչներով եւ ծրագրերով:

Քույրական գործ եւ մանկաբարձական գործ մասնագիտությունների ուսման տեւողությունը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր (10-ամյա) կրթությամբ դիմորդների համար 3 տարի է, իսկ հիմնական ընդհանուր (8-ամյա) կրթությամբ դիմորդների համար՝ 4 տարի: Ատամնատեխնիկական գործ եւ դեղագործություն մասնագիտությունների ուսման տեւողությունը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր (10-ամյա) կրթությամբ դիմորդների համար 2 տարի է, իսկ հիմնական ընդհանուր (8-ամյա) կրթությամբ դիմորդների համար՝ 3 տարի: Ուսուցումը առկա է (ստացիոնար), հայերեն լեզվով:

Երեւանի տեսչական հենակետային բժշկական քոլեջի շրջանավարտները դիպլոմներ ստանալուց հետո իրավունք ունեն անմիջապես անցնել աշխատանքի ինչպես հանրապետության, այնպես էլ արտասահմանյան բուժհիմնարկներում:

Ներկայումս հանրապետության բուժկանխարգելիչ հիմնարկների կողմից Երեւանի տեսչական հենակետային բժշկական քոլեջը ճանաչված է որպես նման որակավորում ունեցող լավագույն մասնագետների պատրաստման դարբնոց:

Քոլեջը համագործակցում է Ռուսաստանի Ֆեդերացիայի առողջապահության նախարարության ուսումնագիտամեթոդական կենտրոնի, Բելգիայի Տուռնաուս քաղաքի «Հիվսենս» բժշկական քոլեջի հետ, ներգրավված է Համաշխարհային բանկի կողմից ֆինանսավորվող «Ընտանեկան բուժքույրերի» պատրաստման, Հայաստանում սոցիալական բարեփոխումների (ՀՍԲԾ) եւ ԻՆՏՐԱՀ ՓՐԱՅՄ II-ի բուժքույրերի եւ մանկաբարձների վերապատրաստման ծրագրերում: Ուսումնառության ընթացքում կազմակերպվում են ուսանողների եւ դասախոսների փոխայցելություններ գիտելիքների կատարելագործման եւ փորձի փոխանակման նպատակով:

Քոլեջ կարող են դիմել միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր (10-ամյա), մասնագիտական տեխնիկական, միջին մասնագիտական եւ բարձրագույն կրթություն ունեցող անձինք, որոնք հանձնում են՝ համալիր բանավոր քննություն՝ հայոց լեզու եւ կենսաբանություն առարկաներից, հիմնական ընդհանուր (8-ամյա) կրթություն ունեցող անձինք՝ համալիր բանավոր քննություն հայոց լեզու առարկայից եւ կենսաբանություն առարկայի «Մարդ» բաժնից:

Համալիր քննությանը զուգընթաց պարզվում է դիմորդի մասնագիտական կողմնորոշվածությունը եւ ընդհանուր զարգացվածությունը: Իսկ ատամնատեխնիկական գործ մասնագիտության գծով՝ նաեւ դիմորդի ձեռքի աշխատանքի կարողությունը:

Դիմորդը քոլեջի ընդունող հանձնաժողովին անձամբ ներկայացնում է՝

ա) դիմում,

բ) կրթության մասին փաստաթուղթ,

գ) 4 լուսանկար (3x4 սմ չափսի),

դ) տեղեկանք առողջական վիճակի մասին (086 Ու ձեւ),

ե) անձը հաստատող փաստաթուղթ (անձնագիր կամ ծննդյան վկայական՝ մինչեւ 16 տարեկան դիմորդի համար, կամ զինվորական գրքույկ, կամ ՀՀ ոստիկանության կողմից տրված 9-րդ ձեւ),

զ) փաստաթուղթ զինվորական ծառայությանն առնչության մասին (զորակոչային տարիք ունեցող դիմորդից ընդունվում են զինհաշվառման փաստաթղթերում տարկետման իրավունք տվող համապատասխան նշումի կամ չզորակոչվելու պատճառը հաստատող այլ նշումների առկայության դեպքում, իսկ նախկինում առողջության պատճառով տարկետում ունեցողներից՝ ռազմաբժշկական կենտրոնական հանձնաժողովի նշումների առկայության դեպքում),

է) ընդունելության արտոնության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթ:

Ընդունելության կազմակերպման եւ անցկացման համար դիմորդը նախապես վճարում է 1000 (հազար) դրամ:

Փաստաթղթերն ընդունվում են 2004 թ. հուլիսի 19-ից մինչեւ օգոստոսի 7-ը, ամեն օր, բացի կիրակի օրերից ժամը 9.00 -ից մինչեւ 16.00 -ը:

Վճարովի հիմունքով ընդունված դիմորդի հետ կնքվում է պայմանագիր ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից հաստատված վարձաչափի վճարման մասին:

Վճարովի հիմունքով ընդունված դիմորդի 1 տարվա ուսման վարձը կազմում է՝

քույրական գործ մասնագիտության համար **90 000 դրամ**

մանկաբարձական գործ մասնագիտության համար **120 000 դրամ**

դեղագործություն մասնագիտության համար **120 000 դրամ**

ատամնատեխնիկական գործ մասնագիտության համար **180 000 դրամ:**

Հիմնական ընդհանուր (8-ամյա) կրթություն ունեցող դիմորդների համար առաջին տարվա ուսման վարձը կազմում է **60 000 դրամ:**

Վճարովի հիմունքով ընդունված ուսանողների համար բոլոր մասնագիտությունների գծով **գործում է զեղչերի համակարգ 50%-ի չափով.**

ա) օրինակելի վարք եւ ուսման գերազանց առաջադիմություն ցուցաբերած,

բ) մարտական առաջադրանք կատարելիս զոհված ազատամարտիկների երեխաների,

գ) ծնողական խնամքից զրկվածների:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել քոլեջի ընդունող հանձնաժողովին:

Հասցեն՝ Կորյունի 10

Հեռախոսներ՝ 565730, 583141, 525808

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 30.07.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	519.07	513.90	524.30
EUR	1	ԵՎՐՈ	624.23	620.50	628.00
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.84	16.80	18.90

Invitation to Bid No. ARM 010-04

UNDP

Date: July 30, 2004

Dear Sir/Madam,
We hereby solicit your bid for the supply of following goods.

Antibiotics, antifungal, analgetics and other drugs

Interested bidders may obtain further information and the full set of bidding documents at the following address:

Name of Office: UNDP Armenia Country Office
Address: 14 Karl Liebknecht St., Yerevan, 375010, Armenia
Telephone & Fax: Tel.: +3741 566073 ext. 126, Fax: +3741 543811
E-Mail: **levon@undp.am**
Contact Person: Levon Hovsepyan

Bids must be delivered to the above office on or before 14:00, August 6, 2004. Late bids shall be rejected.

Bids will be opened in the presence of bidders' representatives, who chose to attend at the address below, on August 6, 2004 at 15:00.

UNDP Armenia Country Office
14 Karl Liebknecht St., Yerevan, Armenia

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA LOG ON TO

www.azg.am

IN ARMENIAN, RUSSIAN, ENGLISH AND TURKISH

CAUCASUS MEDIA INSTITUTE
www.caucasusmedia.org

Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտը հայտարարում է լրագրողների կատարելագործման դասընթացների 2004-2005 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելություն:

Փաստաթղթերը ԼԿԻ ներկայացնել ոչ ուշ, քան 2004 թ. օգոստոսի 31-ը:

Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտը (ԼԿԻ) հայտարարում է լրագրողների կատարելագործման դասընթացների 2004-2005 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելություն հետեւյալ բաժիններում.

* Լրագրություն- նախատեսված է սկսնակ լրագրողների համար: Դասընթացը ներառում է մասնագիտացում լրագրության բոլոր ժանրերում: Բարձրագույն կրթությունը պարտադիր է:

* Լրագրություն սկսնակների համար- նախատեսված է այլ կրթություն ունեցող, լրագրության ոլորտում փորձ չունեցողների, սակայն լրագրություն ուսանել ցանկացողների համար: Դասընթացի մասնակիցները կմասնագիտանան նորությունների պատրաստման ոլորտում:

* Լրագրության դասավանդում- նախատեսված է փորձառու լրագրողների համար, ովքեր ցանկանում են մասնագիտանալ լրագրության դասավանդման մեջ:

* Ֆոտոլրագրություն (Վորլդ փրես ֆոտոյի հետ համատեղ)- Այս դասընթացը նախատեսում է ինտենսիվ դասախոսություններ եւ գործնական պարապմունքներ: Ուսանողները ողջ ուսման ընթացքում աշխատելու են տեղական մամուլի, լրատվական ու ֆոտո գործակալությունների, ամսագրերի համար: Ուսանողներին հնարավորություն կտրվի նաեւ մասնակցել ԼԿԻ-ի լրագրության դասընթացներին: Դասընթացն անցկացվելու է շաբաթը հինգ օր՝ երկուշաբթի-ուրբաթ օրերին:

ԼԿԻ դասընթացներին կարող են մասնակցել ԱՊՀ երկրների քաղաքացիները: Բարձրագույն կրթության առկայությունը պարտադիր է: Դասընթացների տեւողությունն 9 ամիս է: Լրագրություն եւ լրագրություն սկսնակների համար բաժինների դասերն անցկացվում են երկուշաբթի-ուրբաթ: Դասընթացների մասնակիցները լրագրության հետ անցնում են նաեւ կովկասագիտություն, քաղաքագիտություն, տնտեսագիտություն, հայերեն (ոճաբանություն՝ հայերեն գրողների համար), ռուսերեն (ոճաբանություն՝ ռուսերեն գրողների համար) առարկաներ: Յուրաքանչյուր եռամսյակի ավարտին մասնակիցները հանձնում են քննություններ: Լրագրության դասավանդում բաժնի դասերն անցկացվում են շաբաթը երկու անգամ: Դասավանդման լեզուն բոլոր բաժիններում ռուսերենն է: Դասընթացների վերջում տրվում են ավարտական վկայականներ:

Տեղեկությունների համար դիմել ԼԿԻ լրատվական ծրագրերի բաժնի պատասխանատու Սեդա Մուրադյանին:

Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտ

ք. Երեւան, Դեմիրճյան փակուղի 23 Հեռ.՝ +3741 54 06 31/540632 Ֆաքս՝ +3741 56 88 60 էլ. հասցե՝ media@caucasusmedia.org Ինտերնետ՝ www.caucasusmedia.org

CLIMATISATION & REFROIDISSEMENT MOTEUR

Vous cherchez :
• Qualité
• Prix compétitifs
• Stock disponible

Distribué par
MORADIA
VILLENEUVE LA GARENNE
Tél.: (33)01 47 99 33 33

Envoyez-nous vos coordonnées par fax au 01 47 98 25 43

Yerevan, Baronyan St. 7, App. 28, Armenia
Tel.: (003741) 53 14 61, 53 66 17, 53 94 95
(09) 42 80 90, (09) 48 94 75-AVA
E-mail: hamletkar@armpac.com

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 29.07.2004 Գինը՝ 100 դրամ